

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

FILOZOFICKÁ FAKULTA

ÚSTAV ROMANISTIKY

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

KOMPARATIVNÍ ANALÝZA ČESKÉ A ŠPANĚLSKÉ ÚSTAVY SE ZAMĚŘENÍM
NA ROZDÍLY DANÉ ODLIŠNÝM SPRÁVNÍM USPOŘÁDÁNÍM STÁTU A
ROZBOR PŘÍSLUŠNÉ PRÁVNÍ TERMINOLOGIE

Vedoucí práce: JUDr. Mgr. Ivo Petřů, Ph.D.

Autor práce: Stanislav Čech

Studijní obor: Španělský jazyk pro evropský a mezinárodní obchod

Ročník: 3.

2018

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracoval samostatně, pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledky obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

České Budějovice, dne 2. května 2018

.....

Stanislav Čech

Poděkování

Tímto bych chtěl poděkovat JUDr. Mgr. Ivo Petřů, Ph.D. za pomoc a rady, které mi poskytl během psaní této práce.

Anotace

Cílem této bakalářské práce je srovnání ústavní úpravy územního uspořádání České republiky a Španělského království. Celá práce je rozdělena do několika kapitol. Úvodní část je věnována nástinu historického vývoje ústavnosti v obou zemích a stručnému definování pojmů státní správy a samosprávy.

Hlavní část této práce se zabývá rozbořem územní organizace České republiky a Španělska. Důraz je kladen především na vnitřní strukturu územních celků a na jejich kompetence. Následuje komparativní analýza, v rámci níž jsou porovnány systémy obou zemí. Celá práce je uzavřena krátkým jazykovým rozbořem a španělsko-českým glosářem, jehož sestavení je sekundárním cílem této práce. Resumé je psáno ve španělském jazyce.

Abstract

The aim of this bachelor thesis is a comparison of the constitutional adjustment of the territorial organization of the Czech Republic and the Kingdom of Spain. The whole thesis is divided into several chapters. The opening section is dedicated to the outline of the historical evolution of constitutionality of the both countries and to the brief definition of the terms of the state administration and the local administration.

The main part of the thesis deals with the analysis of the territorial organization of the Czech Republic and Spain. The emphasis is put especially on the inner organization of the territorial units and their authority. This part is followed by the comparative analysis, in which the systems of both the countries are compared. The whole thesis is concluded with a short language analysis and a Spanish-Czech glossary of which formation is the secondary aim of this thesis. The résumé is written in Spanish.

Obsah

1. Úvod.....	8
2. Ústava.....	10
2.1 Vývoj ústavnosti na území České republiky.....	10
2.1.1 Ústava České republiky.....	11
2.2 Vývoj ústavnosti na území Španělského království.....	12
2.2.1 Ústava Španělského království.....	13
3. Státní správa a samospráva.....	14
3.1 Státní správa.....	14
3.2 Samospráva.....	14
4. Správní uspořádání České republiky.....	16
4.1 Obce.....	17
4.1.1 Orgány obce.....	17
4.1.2 Působnost obce.....	19
4.1.2.1 Samostatná působnost.....	19
4.1.2.2 Přenesená působnost.....	19
4.1.3 Hlavní město Praha.....	20
4.2 Kraje.....	21
4.2.1 Orgány kraje.....	21
4.2.2 Působnost kraje.....	22
4.2.2.1 Samostatná působnost.....	22
4.2.2.2 Přenesená působnost.....	23
4.3 Okresy.....	24
5. Správní uspořádání Španělského království.....	25
5.1 Obce (municipios).....	26
5.1.1 Orgány obce.....	27
5.1.2 Působnost obce.....	27
5.1.3 Obce se zvláštním režimem.....	28
5.2 Provincie (provincias).....	29
5.2.1 Orgány provincie.....	31
5.2.2 Působnost provincie.....	32
5.3 Autonomní společenství (comunidades autónomas).....	32

5.3.1 Autonomní města – Ceuta a Melilla.....	35
5.3.2 Orgány autonomního společenství.....	36
5.3.2.1 Základní orgány.....	36
5.3.2.2 Další orgány.....	38
5.3.3 Působnost autonomního společenství.....	39
5.3.3.1 Samostatná působnost.....	40
5.3.3.2 Přenesená působnost.....	41
5.3.4 Specifika autonomních společenství.....	41
5.3.4.1 Jazyk.....	41
5.3.4.2 Financování.....	43
5.3.4.3 Policie.....	43
5.4 Další uskupení obcí.....	45
6. Komparativní analýza.....	46
6.1 Srovnání ústav a právního rámce.....	46
6.2 Srovnání územních celků.....	48
6.2.1 Obce.....	48
6.2.2 Vyšší územní celky.....	49
7. Rozbor příslušné právní terminologie.....	51
7.1 Překlad vybraných pojmů.....	51
7.2 Glosář.....	53
8. Závěr.....	56
Resumé.....	58
Seznam použité literatury.....	60
Přílohy.....	65

1. Úvod

Tématem mé bakalářské práce je srovnávací analýza české a španělské ústavy se zaměřením na ústavní úpravu územní organizace obou států. Mojí snahou je sledovat tři základní konstitutivní složky státu – obyvatelstvo, území a veřejnou moc – a zaměřit se na jejich vzájemné vztahy, především tedy na otázky spojené s výkonem veřejné moci na konkrétním území a na otázky týkající se účasti občanů státu na tomto výkonu.

Základní hypotézou této práce, která bude v jejím průběhu prokázána nebo vyvrácena, je domněnka, že španělské samosprávné orgány mají mnohem rozsáhlejší kompetence než jejich české protějšky a že občané Španělského království mají tím pádem větší možnost podílet se na výkonu veřejné moci v jejich státě.

Podklad pro toto tvrzení lze hledat v historii obou států. Na území dnešního Španělského království se v minulosti nacházelo více samostatných států s mnohdy velmi rozdílnými poměry. Ty byly sjednoceny až na počátku novověku, ale i nadále mezi některými regiony přetrvávala řada rozdílů, přičemž některé z nich trvají dodnes. Dalším ze specifických aspektů Španělska je jeho mnohonárodnostní charakter doplněný jazykovou nejednotností. Rozsáhlá míra územní samosprávy, která umožňuje jednotlivým regionům přizpůsobovat výkon veřejné správy místním poměrům, se tedy v takové situaci jeví jako vhodné řešení.

Oproti tomu Český stát byl v minulosti jednotným státem již od středověku. Drobné rozdíly mezi jednotlivými zeměmi české Koruny přetrvaly dlouhá staletí, jejich dopady jsou však dnes téměř neznatelné. Současná Česká republika je národnostně homogenní stát a jednotlivé regiony jsou si navzájem velmi blízké, mnohdy jsou takřka bez rozdílů. Výkon veřejné správy tedy není nutné upravovat podle specifických regionálních poměrů a je možné provádět jej na celém území bez rozdílů.

Jak již bylo výše řečeno, primárním cílem této práce je tedy prokázat či vyvrátit významný rozdíl mezi kompetencemi správních orgánů (především samosprávných) v České republice a ve Španělsku. Sekundárním cílem je sestavení dvojjazyčného španělsko-českého terminologického glosáře s právními termíny z příslušné oblasti.

Vlastní text této práce je rozdělen do osmi kapitol. První kapitolou následující po tomto úvodu je krátký přehled vývoje ústavnosti na území obou států a seznámení

s oběma současnými ústavami. Ve třetí kapitole této práce se budu stručně zabývat vymezením pro tuto práci zásadních pojmů státní správy a samosprávy. Čtvrtá kapitola nám poskytne pohled na zemní uspořádání České republiky, v následující kapitole se podíváme na územní uspořádání Španělského království. Šestá kapitola bude věnována hlavní části této práce, tedy srovnání teritoriální organizace obou států. Následující kapitola se bude věnovat právní terminologii. Její součástí bude terminologický glosář. Shrnutí práce a prezentace výsledků komparativní analýzy proběhne v závěru práce.

Zásadní součástí této práce jsou překlady španělských výrazů, které se vztahují k územním celkům a jejich vnitřní organizaci. Jako výchozí zdroj překladů jsem zvolil Španělsko-český právní a ekonomický slovník od Jiřího Bryndy. Velká část překládaných výrazů je ovšem přeložena mnohdy i značně odlišně od tohoto slovníku. Hlavním důvodem této odchylky byla má snaha o zdůraznění analogií mezi systémy obou států. Otázce těchto překladů se budu podrobněji věnovat v sedmé kapitole věnované jazykovému rozboru.

2. Ústava

Jako ústava, ústavní zákon či konstituce bývá označován zákon, který obsahuje soubor norem nejvyšší právní síly. Tento soubor může být obsažen v jediném předpise nebo ve více předpisech, které pak společně tvoří tzv. ústavní pořádek či ústavní řád. Právní normy obsažené v ústavě upravují základní vztahy ve státě. Mezi tyto základní vztahy patří forma státu, jeho název, kompetence, principy způsobu vlády či postavení občanů státu. Kromě základních principů může ústava obsahovat také další speciální ustanovení, která mají pro daný stát mimořádnou důležitost.¹

2.1 Vývoj ústavnosti na území České republiky

Historie ústavnosti na českém území začíná v revolučním roce 1848, konkrétně 25. dubna 1848, kdy byla vydána první rakouská ústava. Ta byla oktrojovaná² a nikdy nenabyla účinnosti. Hned v následujícím roce byla nahrazena tzv. březnovou ústavou, která byla vyhlášena 4. března 1849 císařem Františkem Josefem I. Sám císař však tuto ústavu již o dva roky později zrušil tzv. silvestrovskými patenty. Tento krok znamenal návrat Rakouského císařství k absolutismu.

Třetí ústavou byla tzv. únorová ústava z roku 1861. Významnou změnou, kterou tato ústava přinesla, bylo zřízení dvoukomorového říšského zastupitelstva, tedy parlamentu. Ani tato ústava však neměla dlouhého trvání, neboť již v roce 1867 ji nahradila tzv. prosincová ústava, která byla první a zároveň jedinou ústavou nově vzniklého Rakousko-Uherska. Zaručovala občanské svobody (které i přes tento fakt byly často omezovány) a výrazně omezovala moc panovníka.

Rozpad monarchie a vznik Československé republiky s sebou přinesl potřebu nového ústavního zákona. Tím se v prvních dvou letech republiky stala prozatímní ústava z 13. listopadu 1918. Její nástupkyní se stala Ústava Československé republiky z roku 1920. Ta vložila zákonodárnou moc do rukou dvoukomorového Národního shromáždění, výkonnou moc představovali vláda a prezident republiky. Prvorepublikový ústavní systém se rozpadl v roce 1938 po přijetí Mnichovské dohody, byl však znovu uveden v platnost po skončení druhé světové války.

1 PAVLÍČEK, Václav. *Ústavní právo a státověda*. Praha: Linde, 2004, s. 21 – 22.

2 Tzn. vydaná panovníkem bez zásahů zákonodárského orgánu.

V roce 1946 bylo rozhodnuto o přípravě nové ústavy vhodnější pro poválečné Československo. Poté, co moc ve státě převzala komunistická strana, byla 9. května 1948 přijata nová, formálně demokratická ústava. Právní praxe následující dekády však byla zcela odlišná a ústava téměř ztratila jakýkoliv svůj význam. Ústava 9. května byla roku 1960 nahrazena tzv. socialistickou ústavou. Původní znění této ústavy bylo pozměněno již v roce 1968, kdy byl přijat ústavní zákon o československé federaci, v jehož důsledku došlo k federalizaci státu.

Rozsáhlý proces celospolečenských a politických změn nastal po listopadu roku 1989. V tomto období byla přijata řada ústavních zákonů, jejichž prostřednictvím se Československo začalo vyrovnávat se svojí socialistickou minulostí. Krize československé federace vyústila v přijetí Ústavy Slovenské republiky, která nabyla účinnosti 1. října 1992. Ta již počítala s existencí samostatného Slovenska. V listopadu roku 1992 byl Federálním shromážděním schválen ústavní zákon o zániku České a Slovenské Federativní Republiky. Ta zanikla s posledním dnem téhož roku a následujícího dne, tedy 1. ledna 1993, byla nahrazena Českou republikou a Slovenskou republikou.³

2.1.1 Ústava České republiky

Současná ústava České republiky byla přijata Českou národní radou dne 16. prosince 1992 a účinnosti nabyla se vznikem republiky 1. ledna 1993. Jedná se o první ústavu, která byla vytvořena pro Českou republiku jako samostatný stát. Ústava České republiky je doplněna Listinou základních práv a svobod a řadou dalších ústavních zákonů. Tento soubor se nazývá ústavní pořádek a je nejvyšším pramenem práva v České republice.

Ústava je uvozena slavnostním prohlášením, tzv. Preambulí. Následuje 113 článků, které jsou rozděleny do osmi hlav. Názvy hlav jsou následující: základní ustanovení, moc zákonodárná, moc výkonná, moc soudní, Nejvyšší kontrolní úřad, Česká národní banka, územní samospráva a přechodná a závěrečná ustanovení.⁴

3 GERLOCH, Aleš. *Ústavní systém České republiky: Základy českého ústavního práva*. Praha: Prospektrum, 1994, s. 9 – 47.

4 Tamtéž, s. 45 – 54.

2.2 Vývoj ústavnosti na území Španělského království

První ze španělských ústav byla přijata 19. března 1812 v Cádizu. Stalo se tak v bouřlivém období bojů proti francouzské invazi do země. Obsahovala v sobě řadu demokratických principů, jako například přesun panovnickovy moci do rukou národa. Neměla však dlouhého trvání, neboť po skončení války v roce 1814 byla zrušena králem Ferdinandem VII. a Španělsko se vrátilo k absolutistickému způsobu vlády.

Zavedení parlamentních mechanismů s sebou přinesl další z ústavních dokumentů, tzv. Královský statut z roku 1834. Ten byl však již o dva roky později zrušen a nahrazen v platnost znovuuvedenou ústavou z roku 1812. Na jejím základě byla vzápětí vypracována nová ústava, uvedená v platnost roku 1837. Ta zaručovala řadu občanských práv a svobod. Nicméně i tato ústava byla o pár let později, v roce 1845, vystřídána jinou. Ústava z roku 1845 pomohla panovníkovi zkonsolidovat jeho moc a upevnila postavení parlamentu, vyhocenou situaci v zemi se jí však uklidnit nepodařilo.

Poté, co byla během Slavné revoluce roku 1868 ukončena vláda královny Isabely II., byla následujícího roku přijata nová ústava, která zaručovala všeobecné volební právo a významně rozšiřovala škálu práv a svobod španělského lidu. Během efemérního období první republiky v letech 1873-1874 došlo k přípravě republikánské ústavy, která by Španělsko přeměnila ve federaci, ta však nikdy nestihla vejít v platnost.⁵

Po krátké etapě republiky nastává ve Španělsku období restaurace monarchie a společně s ním i vyhlášení nové ústavy. Ústava z roku 1876 zakládá dvoukomorový parlament, všeobecné právo volit do parlamentu však bylo v sedmdesátých letech značně omezeno. Tato ústava byla v platnosti až do nastolení druhé republiky.

Ústava druhé španělské republiky z 9. prosince 1931 přinášela řadu významných změn. Stavěla na principech demokracie, sekularismu, regionalismu a sociální ekonomie. V plné šíři bylo obnoveno všeobecné volební právo, které bylo poprvé uděleno i ženám. Velkou polemiku vyvolalo oddělení státu a církve, přičemž stát zároveň přestal finančně podporovat katolickou církev. Samotná ústava vyvolává dodnes řadu kontroverzí.

5 ARTERA, Antonio Ubieta. *Dějiny Španělska*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 1995, s. 476.

Republikánská ústava byla zrušena po skončení občanské války v roce 1939. V období diktatury generála Francisca Franca bylo Španělské království bez ústavy a její funkci nahrazovaly tzv. Základní zákony království. Jednalo se o soustavu zákonů, které zajišťovaly základní chod státu. Ty setrvaly v platnosti až do roku 1978, kdy v rámci procesu přechodu k demokracii, který započal po Francově smrti (1975), došlo k přijetí nové ústavy.⁶

2.2.1 Ústava Španělského království

Současná ústava Španělského království byla schválena v referendu dne 6. prosince 1978 a stala se tak první ústavou schválenou španělským lidem. Platná je od 29. prosince 1978. Po období frankismu ve Španělsku opět ustanovuje demokratický právní stát a s ním spojené základní svobody. Formou státu je parlamentní monarchie.⁷

Ústava začíná Preambulí, po které následuje vlastní text sestávající z 169 článků. Ty jsou rozděleny na úvodní hlavu a deset číslovaných hlav, jejichž názvy jsou následující: O základních právech a povinnostech, O Koruně, O Generálních Kortesech, O Vládě a správě, O vztazích mezi Generálními Kortesy a Vládou, O moci soudní, Finance, O územní organizaci státu, O Ústavním soudu a O reformě ústavy. Ústava je zakončena doplňujícími a přechodnými ustanoveními a jedním derogačním a závěrečným ustanovením.⁸

6 Dostupné z (http://www.congreso.es/portal/page/portal/Congreso/Congreso/Hist_Normas/ConstEsp18_12_1978; https://es.wikipedia.org/wiki/Historia_del_constitucionalismo_espa%C3%B1ol), [cit. 2018-02-24].

7 ARTERA, Antonio Ubieto. *Dějiny Španělska*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 1995, str. 767. Dostupné z: (https://es.wikipedia.org/wiki/Constituci%C3%B3n_espa%C3%B1ola_de_1978), [cit. 2018-02-24].

8 Dostupné z: (<http://www.congreso.es/consti/constitucion/indice/index.htm>), [cit. 2018-02-24].

3. Státní správa a samospráva

Jelikož je tato práce zaměřena na územní organizaci státu, budou následující kapitoly věnovány podrobné analýze jednotlivých územních celků a rozboru jejich fungování a organizace. Vzhledem k tomu, že se v těchto kapitolách budou neustále opakovat pojmy státní správy a samosprávy, považuji za vhodné věnovat tuto část mé práce jejich vymezení.

3.1 Státní správa

Státní správa je formou moci výkonné, při jejíž realizaci se uplatňuje řada principů. Jedním z důležitých principů moci výkonné je její dekoncentrace. Ve státech s velkou rozlohou a vysokým počtem obyvatel je téměř nemožné soustředit správu určitého oboru do jediného místa. Stát je proto rozdělen na určité správní obvody a výkon správy je pak z jednoho centrálního místa přenášen na nižší úřady, které působí v těchto obvodech. Tak vzniká několikastupňová soustava orgánů s jedním centrálním orgánem, která vykonává určitý obor správy (v ČR např. finanční správa).⁹

Státní správa nemusí být vždy vykonávána jen orgány, které byly zřízeny výhradně k tomuto účelu. Jednou z možností její realizace je její přenos na orgány samosprávných celků. Ty pak vykonávají jednak samosprávnou činnost (tzv. samostatná působnost), jednak některé úkony státní správy, jejichž rozsah je stanoven zákonem (tzv. přenesená působnost).¹⁰

3.2 Samospráva

Dalším z principů moci výkonné je její decentralizace. Stát je sice zdrojem veškeré moci na svém území, není však nutné, aby veškerou moc vykonával sám svými orgány. Stát může přenechat část veřejné správy jiným subjektům, které jsou od něj právně odlišné. Tato forma veřejné správy se pak nazývá samospráva.

Samospráva může být definována jako „samostatná, nezávislá, svobodná

9 PAVLÍČEK, Václav. *Ústavní právo a státověda*. Praha: Linde, 2004, s. 293 – 294.

10 PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011, s. 36.

sebespráva. Základními definičními znaky jsou svoboda, nezávislost a samostatnost.“¹¹ Je vnímána jako způsob organizace společenských vztahů a je spojována se společenskou pospolitostí. V současné době je považována za jeden ze základních znaků demokratického státu. Je vykonávána samosprávnými subjekty, což jsou určitá společenství občanů. Tato společenství mohou být definována různě. Nejčastěji se pod pojmem samosprávy rozumí samospráva územní, jejímž výkonným subjektem je tedy společenství občanů žijících na určitém území. Územní samospráva bude také jedním z důležitých témat této bakalářské práce.¹²

11 PAVLÍČEK, Václav. *Ústavní právo a státověda*. Praha: Linde, 2004, s. 331.

12 PAVLÍČEK, Václav. *Ústavní právo a státověda*. Praha: Linde, 2004, s. 294, 331 – 336.

4. Správní uspořádání České republiky

Ústava České republiky se otázce územního uspořádání státu věnuje hned v první hlavě svého textu. Česká republika je zde definována jako jednotný stát, jehož území tvoří nedílný celek. Zároveň je občanům republiky zaručena samospráva územních samosprávných celků.¹³

Podrobněji se k tomuto tématu vyjadřuje hlava sedmá Ústavy, která nese název Územní samospráva. Zde je samospráva České republiky rozdělena mezi základní územní samosprávné celky, kterými jsou obce, a vyšší územní samosprávné celky, kterými jsou kraje. Každý z těchto celků je spravován zastupitelstvem, které je přímo voleno občany. Zastupitelstva rozhodují ve věcech samosprávy. Ústava dodává, že je možné na ně přenést i část výkonu státní správy, stanoví-li tak zákon, což činí především zákon o obcích a zákon o krajích. Tyto dva zákony zevrubně rozvíjí otázky spojené s organizací a kompetencemi územních celků, a proto jsou také společně s Ústavou použity jako výchozí prameny pro tuto kapitolu.¹⁴

Dalším zákonem, který se k tomuto tématu vztahuje, je Ústavní zákon o vytvoření vyšších územních samosprávných celků. Jeho prostřednictvím se na území České republiky vytváří čtrnáct samosprávných krajů.¹⁵ Vedle tohoto zákona však existuje také dodnes platný zákon o územním členění státu z roku 1960. Ten dělí území republiky na kraje, kraje se dále dělí na okresy a ty se dělí na obce a vojenské újezdy. Krajů vytvořených tímto zákonem je osm¹⁶ a na rozdíl od čtrnácti výše zmíněných samosprávných krajů slouží pouze jako územní jednotky.¹⁷

Co se týká vztahu mezi státní správou a samosprávou, v České republice funguje tzv. smíšený model, což znamená, že na samosprávné orgány lze přenášet také část státní správy. Tento model je uplatňován jak pro obce, tak i pro kraje. Z tohoto důvodu bude dále jasně rozlišováno mezi samostatnou a přenesenou působností těchto územních celků.

13 Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, čl. 1, čl. 8, čl. 11.

14 Tamtéž, čl. 99 – 105.

15 Ústavní zákon č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávných celků a o změně ústavního zákona České národní rady č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky.

16 Respektive sedm krajů a Praha jako samostatná jednotka.

17 Zákon č. 36/1960 Sb., o územním členění státu.

Dostupné z: (<https://portal.gov.cz/odkazy/cr>), [cit. 2018-01-28].

4.1 Obce

Jak již bylo výše řečeno, obec je podle Ústavy základním územním samosprávním celkem. Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, který je základním právním předpisem upravujícím otázky s obcemi spojené, tuto definici rozšiřuje a praví, že „obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů; tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce“. Každá část území státu patří k nějaké obci nebo k vojenskému újezdu, zároveň je obec vždy součástí vyššího územního celku.¹⁸ Podle Českého statistického úřadu je na našem území aktuálně 6 258 obcí a vojenských újezdů.¹⁹

V České republice existuje několik typů obcí. Základním typem je obec, která není městem. Městem se může stát obec, která má alespoň 3 000 obyvatel. Specifickým typem města je statutární město. Území statutárního města se dělí na obvody či městské části, které mají nárok na vlastní samosprávu prostřednictvím soustavy orgánů obdobným orgánům obce. Vnitřní poměry statutárního města jsou upraveny tzv. statutem, který je vydáván formou obecně závazné vyhlášky. V současné době existuje v České republice dvacet pět statutárních měst.²⁰ Zvláštním typem obce je městyse.²¹

Obce mají právo sdružovat se do tzv. dobrovolného svazku obcí. Účelem těchto svazků je ochrana a prosazování společných zájmů obcí, např. v oblastech školství, sociální péče, zdravotnictví, kultury či požární ochrany.²²

4.1.1 Orgány obce

Název orgánů obce se odvíjí od typu obce. Kupříkladu zastupitelský orgán nese v případě města název zastupitelstvo města, u městyse se jedná o zastupitelstvo městyse a u obce bez bližší specifikace se jedná o zastupitelstvo obce. Pro potřeby této práce budou tyto i další orgány všeobecně nazvány orgány obce.²³

18 Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), § 1, § 18.

Zákon č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky, § 30.

19 Dostupné z: (<http://apl.czso.cz/iSMS/cisdet.jsp?kodcis=43&strana=1>), [cit. 2018-02-03].

20 Viz příloha I

21 Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), § 3, § 130.

PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011, str. 342.

22 Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), § 49.

23 Tamtéž, § 5.

Hlavním orgánem obce je obecní zastupitelstvo. Podle Ústavy náleží zastupitelstvu právo na výkon samosprávy.²⁴ Ústava zároveň stanovuje způsob, jakým jsou zastupitelé voleni, a to sice „tajným hlasováním na základě všeobecného, rovného a přímého volebního práva“.²⁵ Volební období zastupitelů trvá čtyři roky. O počtu zastupitelů v příštím volebním období rozhoduje končící zastupitelstvo. Tento počet se pohybuje v limitech stanovených zákonem, přičemž tyto limity se odvíjí od počtu obyvatel obce²⁶. Zastupitelstvo obce vydává obecně závazné vyhlášky. Z řad zastupitelů je volena rada obce. V případě, že rada není zřízena, zastupitelstvo místo ní vydává nařízení obce.

Rada obce je zřizována pouze v případě, že obec má patnáct a více zastupitelů. Pokud není rada zřízena, přebírá její kompetence starosta, část kompetencí připadá zastupitelstvu. Počet členů rady je vždy lichý a pohybuje se mezi pěti až jedenácti členy, přičemž tento počet nesmí být vyšší než jedna třetina počtu členů zastupitelstva. Rada je tvořena starostou, místostarostou a dalšími členy rady. Jedná se o výkonný orgán v oblasti samostatné působnosti. V oblasti přenesené působnosti rada vydává nařízení obce.²⁷

Starosta je volen obecním zastupitelstvem z řad členů rady a jeho hlavní funkcí je zastupovat obec navenek. Zodpovídá za informování veřejnosti o činnosti obce a za včasné přezkoumání hospodaření obce. Zástupcem starosty je místostarosta (či místostarostové). Starosta statutárního města se nazývá primátor.

Dalším z orgánů obce je obecní úřad. Ten vykonává jednak přenesenou působnost, jednak část samostatné působnosti a to v mezích stanovených zastupitelstvem a radou. Pro výkon jednotlivých činností mohou být na úřadě vytvořeny odbory či oddělení. Obecní úřad statutárního města se nazývá magistrát.²⁸

Podle zákona o obcích jsou dalšími orgány výbory a komise. Komise jsou orgány rady, výbory jsou orgány zastupitelstva. S výjimkou kontrolního a finančního výboru, které musí být ustanoveny vždy, není zřízení těchto orgánů povinné. V částech obce může být dále zřízen osadní výbor, který spolupracuje s radou a zastupitelstvem.

24 Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, čl. 104.

25 Tamtéž, čl. 102.

26 Viz příloha II

27 Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), § 68, § 84, § 99, § 102.

28 Tamtéž, § 5, § 103, § 104, § 109.

Ve statutárních městech existují navíc orgány jednotlivých městských částí či obvodů. Těmito orgány jsou zastupitelstvo, rada, starosta a úřad městského obvodu či městské části.²⁹

4.1.2 Působnost obce

4.1.2.1 Samostatná působnost

Obec je veřejnoprávní korporací, která jedná ve veřejném zájmu. Samostatně pečuje o rozvoj svého území a potřeby svých občanů. Disponuje vlastním majetkem, s kterým může v mezích své působnosti libovolně nakládat, musí s ním však nakládat účelně. Obec také sestavuje svůj vlastní rozpočet.

Důležitým prvkem samostatné působnosti obce je vydávání obecně závazných vyhlášek. Těmi obec upravuje oblasti, jako jsou zabezpečení veřejného pořádku, pořádání veřejnosti přístupných sportovních a kulturních akcí nebo ochrana veřejné zeleně.

Mezi další záležitosti, o kterých obec samostatně rozhoduje, patří například schválení územního plánu obce, zřízení či zrušení obecní policie nebo vyhlášení místního referenda. Obec také rozhoduje o názvech částí obce a o názvech jednotlivých ulic a dalších veřejných prostranství na svém území. Kontrolu výkonu samostatné působnosti obcí provádí Ministerstvo vnitra.³⁰

4.1.2.2 Přenesená působnost

Zákon o obcích dělí obce podle stupně výkonu přenesené působnosti do tří skupin. Jedná se o obce s výkonem přenesené působnosti v základním rozsahu, obce s pověřeným obecním úřadem a obce s rozšířenou působností. Obce s pověřeným obecním úřadem a obce s rozšířenou působností vykonávají přenesenou působnost nejen na svém území, ale rovněž ve svých správních obvodech.³¹ Taxativní výčet těchto obcí se nachází v přílohách k zákonu č. 314/2002 Sb.³²

29 Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), § 5, § 117, § 122.

30 Tamtéž, § 2, § 10, § 38, § 84, § 129.

31 Tamtéž, § 61, § 64, § 66.

32 Zákon č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností.

Přenesená působnost je vykonávána obecním úřadem. Její výkon není financován z prostředků obce, ale z příspěvků, které obec získává ze státního rozpočtu. V přenesené působnosti obec vydává nařízení obce. Obec s rozšířenou působností může vydat nařízení pro celý správní obvod.³³

Mezi důležité oblasti státní správy, které obec vykonává, patří evidence obyvatel či vydávání občanských průkazů, živnostenských oprávnění a cestovních pasů. Z dalších činností jmenujme například vydávání stavebního povolení nebo výplatu dávek státní sociální podpory.³⁴

4.1.3 Hlavní město Praha

Výjimečné postavení mezi obcemi má hlavní město Praha. Funkce Prahy jakožto hlavního města je zakotvena v Ústavě. Dokladem specifického režimu města je také vynětí Prahy z působnosti zákona o obcích. Poměry hlavního města upravuje speciální zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze.³⁵

Zvláštností hlavního města je fakt, že Praha je jednak obcí, jednak krajem. Orgány Prahy jsou stejné, jako orgány statutárních měst, tedy zastupitelstvo, rada, primátor a magistrát. Zvláštním orgánem je také městská policie hlavního města Prahy. Stejně jako statutární město se také Praha dělí na městské části, které jsou spravovány stejným způsobem, jako je tomu u statutárních měst. V samostatné působnosti Praha vydává obecně závazné vyhlášky, v přenesené působnosti jsou to pak nařízení hlavního města Prahy. Kontrolu výkonu obojí působnosti jednotlivých městských část provádí magistrát, působnost Prahy je kontrolována ministerstvy.³⁶

33 Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), § 109, § 62, § 11.

34 PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011, s. 349.

35 Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, čl. 13.

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), § 150.

36 Zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, § 1 – 4, § 113.

4.2 Kraje

Jak bylo zmíněno v úvodu této kapitoly, v České republice existuje dvojitá koncepce kraje: kraj jakožto územní jednotka a kraj jakožto samosprávný celek. Následující kapitola bude zaměřena na samosprávné kraje, neboť to je koncepce vycházející z Ústavy.

Podle Ústavy jsou kraje vyššími územními samosprávnými celky. Základním právním předpisem, který se ke krajům vztahuje, je zákon č. 129/2000 Sb., o krajích, podle něž je kraj „územním společenstvím občanů, které má právo na samosprávu“.³⁷ Ačkoli se o zřízení krajů mluvilo již v devadesátých letech minulého století, v praxi kraje fungují od roku 2001.³⁸ V současné době je Česká republika rozčleněna do čtrnácti samosprávných krajů.³⁹ Těchto čtrnáct krajů funguje také jako tzv. volební kraje, což znamená, že slouží jako volební obvod při volbách do Poslanecké sněmovny.⁴⁰

V systému soudní soustavy⁴¹ České republiky na úrovni krajů operují krajské soudy. Těch je celkem osm a odpovídají osmi územním krajům z roku 1960. Jedná se o Městský soud v Praze (pro Prahu), Krajský soud v Praze (pro Středočeský kraj) a Krajské soudy v Českých Budějovicích, Plzni, Ústí nad Labem, Hradci Králové, Brně a Ostravě.⁴²

4.2.1 Orgány kraje

Struktura orgánů kraje je téměř identická se strukturou orgánů obce. Jediným formálním rozdílem je název funkce hlavy územního celku, tedy funkce starosty obce a hejtmána kraje. Faktických rozdílů je podstatně více, i když i zde lze nalézt řadu paralel.

Orgánem, který samostatně spravuje kraj, je zastupitelstvo kraje. Krajské zastupitelstvo je voleno stejným způsobem, jako zastupitelstvo obce a jeho funkční

37 Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), § 1.

38 Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, čl. 100.

PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011, s. 363.

39 Seznam krajů – viz příloha III

40 Zákon č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů, § 26.

41 Soudní soustavu České republiky tvoří Nejvyšší soud, Nejvyšší správní soud, vrchní soudy, krajské soudy a okresní soudy. Zdroj: Zákon č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, §6.

42 Zákon č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), příloha č. 2.

období je stejně jako u obecního zastupitelstva čtyřleté. Počet zastupitelů se odvíjí od počtu obyvatel kraje.⁴³ Hlavním úkolem zastupitelstva je rozhodovat ve věcech samostatné působnosti. Stanoví-li tak zákon, rozhoduje též v některých záležitostech přenesené působnosti. Významnou pravomocí zastupitelstva je vydávání obecně závazných vyhlášek kraje. Z řad členů zastupitelstva je volena rada kraje.⁴⁴

Rada kraje je výkonným orgánem v oblasti samostatné působnosti. Tvoří ji hejtman, jeho náměstek a další členové rady. Počet členů rady se stejně jako počet zastupitelů odvíjí od počtu obyvatel kraje. Kraje, které mají méně než 600 tisíc obyvatel, mají devět radních, kraje s více než 600 tisíci obyvateli mají jedenáct radních. Radě kraje náleží vydávání nařízení kraje.

Dalším z orgánů kraje je hejtman, který zastupuje kraj navenek. Je volen z řad členů rady. Mezi jeho povinnosti patří např. podepisování právních předpisů kraje. Stejně jako starosta v případě obce je i hejtman zodpovědný za včasné přezkoumání hospodaření kraje. Hejtman je zastupován náměstkem hejtmana.⁴⁵

Krajský úřad jedná v samostatné působnosti v mezích stanovených zastupitelstvem a radou. Zároveň mu náleží výkon přenesené působnosti s výjimkou záležitostí, které jsou ze zákona svěřeny zastupitelstvu a radě. Poskytuje odbornou a metodickou pomoc obcím a provádí dozor nad výkonem jejich přenesené působnosti.

Stejně jako obce, i kraje mohou dobrovolně zřizovat výbory a komise. Povinně jsou zřizovány opět finanční a kontrolní výbor, oproti obci má kraj navíc povinnost zřídit výbor pro výchovu, vzdělávání a zaměstnanost.⁴⁶

4.2.2 Působnost kraje

4.2.2.1 Samostatná působnost

Kraj, jakožto „územní společenství občanů“, v rámci samostatné působnosti vykonává činnosti, které jsou v jeho obecném zájmu a v zájmu jeho občanů. Svoji samosprávnou činnost koordinuje s obcemi, do jejich samosprávné činnosti však

43 Viz příloha IV

44 Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, čl. 102.

Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), § 31, § 35.

45 Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), § 57, § 59, § 61, § 64.

46 Tamtéž, § 66, § 67, § 76, § 78, § 80.

zasahovat nemůže. V případě, že se tak stane, obce mohou proti takovému chování podat žalobu.⁴⁷

Samotná Ústava dává krajům do rukou významnou pravomoc, kterou mohou kraje ovlivňovat dění i na celostátní úrovni. Krajské zastupitelstvo je totiž jedním z pěti subjektů, které mohou v České republice podat návrh zákona.⁴⁸

Jak již bylo výše zmíněno, důležitým nástrojem samosprávné činnosti je krajským zastupitelstvem vydávaná obecně závazná vyhláška kraje, kterou lze ukládat povinnosti fyzickým a právnickým osobám.

Mezi další činnosti, které kraj v samostatné působnosti vykonává, patří např. rozhodování o vyhlášení krajského referenda či tvorba strategie a koordinace územního rozvoje. Kraj má také vlastní majetek, o nějž musí pečovat a účelně jej využívat a sestavuje svůj vlastní rozpočet, podle nějž hospodaří. Výkon samostatné působnosti kraje je kontrolován věcně příslušnými ministerstvy.⁴⁹

4.2.2.2 Přenesená působnost

Stejně jako obce, i kraje získávají ze státního rozpočtu příspěvek na výkon státní správy. Právním aktem, který je v přenesené působnosti krajem vydáván je nařízení kraje.⁵⁰

Obecně lze říci, že přenesená působnost krajů je velmi rozsáhlá. Do jejich kompetence spadají oblasti školství, zdravotnictví či sociální péče, stejně jako například otázka územního plánování, správa pozemních komunikací a dozor nad silniční dopravou. Dalšími úseky jsou např. péče o vody a lesy, ochrana životního prostředí nebo nakládání s odpady.⁵¹

Důležitou povinností kraje je také provádění kontroly výkonu přenesené působnosti obcí.⁵² Kontrolu krajů v této oblasti provádí věcně příslušná ministerstva nebo jiné ústřední správní úřady.⁵³

47 Tamtéž, § 1, § 14.

48 Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, čl. 41.

49 Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), § 6, § 35, § 17, § 86.

50 Tamtéž, § 29, § 7.

51 PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011, s. 368 – 369.

52 Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), §129.

53 Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), § 86.

4.3 Okresy

Zvláštní prvek v územní organizaci České republiky představují okresy. Jak již bylo výše zmíněno, dnes existující okresy byly vytvořeny v roce 1960. V současnosti se území České republiky dělí na 76 okresů, území hlavního města Prahy se pak dělí na deset obvodů. Ústava České republiky z roku 1993 však nepočítá s okresy jako se samosprávnými jednotkami. Správa na úrovni okresů nicméně ještě v nedávné minulosti existovala a byla vykonávána okresními úřady. V souvislosti s vytvořením samosprávných krajů však byly okresní úřady v roce 2002 zrušeny a jejich kompetence byly rozděleny mezi obce a kraje.⁵⁴

Aktuálně jsou okresy využívány jako statistická jednotka a slouží také pro potřeby některých úřadů, jako je například Česká správa sociálního zabezpečení.⁵⁵ Na úrovni okresů také fungují okresní soudy, kterých je celkem osmdesát šest. Jejich soustava je tvořena sedmdesáti pěti okresními soudy pro jednotlivé okresy, deseti obvodními soudy, které odpovídají deseti pražským obvodům a Městským soudem v Brně⁵⁶

Existuje také určitý vztah mezi okresy a volebními obvody pro volby do Senátu. Je však nutno zmínit, že senátní obvody představují poměrně specifickou územní jednotku. Tak např. území senátních obvodů Třebíč, Děčín či Most je zcela totožné s územími jejich okresů. Do obvodu Prostějov spadá celé území okresu Prostějov, navíc ale do tohoto obvodu patří i obce z jiných okresů. Stejná je situace i u jiných obvodů, jako např. Svitavy či Česká Lípa. Některé ze senátních obvodů překračují hranice několika okresů a lze je vymezit pouze obcemi, které do daného obvodu náleží. Celkem je takto území České republiky rozděleno do 81 senátních obvodů, z každého z nich se volí jeden senátor.⁵⁷

54 Vyhláška č. 564/2002 Sb., vyhláška o stanovení území okresů České republiky a území obvodů hlavního města Prahy.

PRŮCHA, Petr. *Veřejná správa a samospráva*. Praha: Vysoká škola Aplikovaného Práva, 2004, s. 41.

55 Dostupné z: (<http://www.cssz.cz/cz/o-cssz/profil-organizace/>), [cit. 2018-02-07].

56 Zákon č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), § 9, § 12, přílohy č. 3, č. 4.

57 Zákon č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů, § 59, příloha č. 3.

5. Správní uspořádání Španělského království

Španělská Ústava se podle vlastních slov zakládá na nedělitelné jednotě španělského lidu. Zároveň Ústava jednotlivým národnostem a regionům monarchie zaručuje právo na autonomii. Hlavním městem království je Madrid a oficiálním jazykem je španělština (kastilština)⁵⁸, kterou musí všichni obyvatelé povinně ovládat. Mimo ní si však mohou autonomní společenství stanovit i další oficiální jazyky.⁵⁹

Základní právní úprava vztahující se k otázkám územního uspořádání Španělska je obsažena v hlavě osmé Ústavy, která je nazvána O územní organizaci státu (*De la Organización Territorial del Estado*). Ta je rozdělena do tří částí, které nesou názvy Obecné zásady, O místní správě a O autonomních společenstvích. Jako územní celky, z kterých sestává Španělské království, jsou zde ustanoveny obce (*municipios*), provincie (*provincias*) a autonomní společenství (*comunidades autónomas*). Všem těmto celkům se zaručuje právo na samosprávu. Pojmem místní správa (*administración local*) se rozumí správa obcí a provincií. Kromě těchto celků se v rámci místní správy ustanovuje správa také pro jednotlivé ostrovy.⁶⁰

Základním právním předpisem, který se vztahuje k místní správě, je zákon o základech místního režimu. Ten detailně rozvíjí otázky, které se týkají obcí a provincií. Kromě obcí, provincií a ostrovů jako další místní subjekty ustanovuje také okresy (*comarcas*), metropolitní oblasti (*áreas metropolitanas*) a společenství (*mancomunidades*).⁶¹ Výchozími prameny práva pro autonomní společenství jsou, kromě Ústavy, která tuto problematiku dopodrobna rozvíjí, autonomní statuty (*estatutos*) jednotlivých autonomních společenství.

Na úvod této kapitoly je také důležité nastínit koncepci veřejné správy ve Španělsku. Ústava dělí veřejnou správu na tři části, kterými jsou státní správa, správa autonomních oblastí a místní správa (správa obcí a provincií). Autonomní a místní správa jsou vykonávány formou samosprávy. Státní správa je vykonávána zvláštními

58 Španělská ústava používá výraz *castellano*, tedy kastilština. Španělština tak bývá označována podle svého nejrozšířenějšího dialektu. Zdroj: OSTRÁ, Růžena a Eva SPITZOVÁ. *Úvod do studia románských jazyků*. 4. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 1995, s. 127.

59 Constitución Española, de 29 de diciembre de 1978, čl. 2, čl. 3, čl. 5.

60 Tamtéž, čl. 137, čl. 142.

61 Ley 7/1985, de 2 de abril, Reguladora de las Bases del Régimen Local, čl. 3.

úřady.⁶²

5.1 Obce (*municipios*)

Obec je ve Španělsku základní územní jednotkou organizace státu. V abstraktnější rovině se jedná o způsob, jakým se občané mohou účastnit na správě veřejných záležitostí, které se jich týkají. Obec má vlastní právní subjektivitu a je plně způsobilá k výkonu svých záležitostí. Stejně jako ostatní místní subjekty jedná ve veřejném zájmu. Složkami, které obec tvoří, jsou území, obyvatelstvo a správa obce.⁶³ Aktuálně se na území Španělského království nachází 8 124 obcí.⁶⁴

Zvláštním typem obcí jsou tzv. obce s vysokým počtem obyvatel (*municipios de gran población*). Orgány těchto obcí mají oproti běžným obecním orgánům trochu jiné pravomoci, hlavní rozdíl však spočívá v tom, že tyto obce jsou rozděleny na obvody (*distritos*). Toto dělení slouží k zefektivnění výkonu správy v hustě zalidněných obcích. Kritérií pro zařazení obce do této kategorie je několik. Jedná se o obce s více než 250 000 obyvatel, o obce, které jsou sídlem provincie, autonomního společenství nebo některé z autonomních institucí nebo o obce, které mají více než 75 000 obyvatel a jsou výjimečné svými ekonomickými, společenskými, historickými či kulturními charakteristikami.⁶⁵

V systému soudní soustavy⁶⁶ může vždy několik obcí spadat do tzv. soudního okresu (*partido judicial*). V každém z těchto okresů funguje vždy alespoň jeden okresní a vyšetřovací soud (*Juzgado de Primera Instancia e Instrucción*) a soud ve věcech násilí páchaného na ženách (*Juzgado de Violencia sobre la Mujer*). Těchto soudních okresů je celkem 411. Pokud obec nepatří do žádného okresu, v kterém by působil okresní soud, je v této obci zřízen smírčí soud (*Juzgado de Paz*).⁶⁷

62 Constitución Española, de 29 de diciembre de 1978, čl. 97, čl. 137 – 142.

63 Ley 7/1985, de 2 de abril, Reguladora de las Bases del Régimen Local, čl. 1, čl. 6, čl. 11.

64 Dostupné z: (<http://ssweb.seap.minhap.es/REL/frontend/inicio/municipios/all/all>), [cit. 2018-02-13].

65 Ley 7/1985, de 2 de abril, Reguladora de las Bases del Régimen Local, čl. 121, čl. 128.

66 Soudní soustava Španělského království je poměrně rozsáhlá a značně komplikovaná. Pro potřeby této práce postačí zmínit, že územě je celá soustava rozdělena na čtyři úrovně: město, okres, provincie a autonomní společenství. Zdroj: Ley Orgánica 6/1985, de 1 de julio, del Poder Judicial, čl. 30.

67 Ley Orgánica 6/1985, de 1 de julio, del Poder Judicial, čl. 84, čl. 87, čl. 99.

Ley 38/1988, de 28 de diciembre, de Demarcación y de Planta Judicial, čl. 4, příloha I.

5.1.1 Orgány obce

Základním orgánem obce je zastupitelstvo (*ayuntamiento*), kterému podle Ústavy náleží řízení a správa obce. Tvoří jej zastupitelé (*concejales*), starosta (*alcalde*) a místostarostové (*tenientes de alcalde*). Jednotliví zastupitelé jsou voleni občany obce během hlasování, které je všeobecné, rovné, svobodné, přímé a tajné a jejich volební období je čtyřleté. Členové zastupitelstva zasedají v plénu, kterému předsedá starosta. Mezi kompetence zastupitelstva patří například vydávání nařízení či schvalování obecního rozpočtu.⁶⁸ Počet zastupitelů je odvozen od počtu obyvatel obce.⁶⁹

Starosta je volen z řad zastupitelů a to buďto přímo občany a nebo zastupiteli. Reprezentuje zastupitelstvo navenek a řídí správu obce. Rovněž předsedá všem orgánům obce, ať už se jedná o zastupitelstvo nebo o komisi. Starosta také jmenuje své zástupce.

Rada obce (*junta de gobierno local*) je orgán existující v obcích, které mají více než pět tisíc obyvatel. Ve výjimečných případech existuje i v obcích, u kterých je počet obyvatel nižší. Radu tvoří starosta a část zastupitelů, jejichž počet nepřevyšuje jednu třetinu členů zastupitelstva. Její funkcí je především pomáhat starostovi ve výkonu jeho povinností. Starosta na ní může rovněž delegovat některé ze svých kompetencí.⁷⁰

Zvláštním orgánem je tzv. otevřená rada (*concejo abierto*). Ta existuje v obcích, které mají méně než sto obyvatel, nebo v obcích, pro které je tento režim například z geografických důvodů vhodnější. Otevřenou radu tvoří starosta a shromáždění občanů obce, které se skládá ze všech voličů.⁷¹

5.1.2 Působnost obce

Samostatně se obec stará o okruhy jako jsou bezpečnost na veřejných místech, územní plánování nebo péče o veřejnou zeleň. Mezi další úseky patří např. veřejná doprava, dodávky pitné vody a elektřiny do domácností či hospodaření s odpady.⁷²

68 Constitución Española, de 29 de diciembre de 1978., čl. 140.

Ley 7/1985, de 2 de abril, Reguladora de las Bases del Régimen Local, čl. 19, čl. 20, čl. 22.

Ley Orgánica 5/1985, de 19 de junio, del Régimen Electoral General, čl. 194.

69 Viz příloha V

70 Ley 7/1985, de 2 de abril, Reguladora de las Bases del Régimen Local, čl. 20, čl. 21, čl. 23.

71 Tamtéž, čl. 29.

72 Tamtéž, čl. 25.

Ustanovení zákona však nejsou pouze dispozitivní. Zákon stanovuje seznam služeb, které musí obec, ať už sama nebo i ve spolupráci s jinými obcemi, povinně zajistit. Jedná se o veřejné osvětlení, svoz odpadů, zásobování domácností pitnou vodou či zřízení kanalizace. Další povinnosti se odvíjí od počtu obyvatel obce. V obcích s populací převyšující 5 000 obyvatel je správa obce povinná zřídit veřejnou knihovnu, obcím s více než 20 000 obyvateli přibývají na starost okruhy sociálních služeb a požární ochrany. Obce s více než 50 000 obyvateli musí svým občanům zajistit městskou hromadnou dopravu.⁷³

Zákon stanovuje, že stát nebo autonomní společenství mohou na obec přenášet část svých kompetencí. Jedná se například o poskytování sociálních služeb, ochranu životního prostředí nebo zřizování a vedení školek. Právním aktem obce je nařízení (*ordenanza*). Kontrolu činnosti obcí provádí parlament nebo zákonodárné shromáždění autonomního společenství, ke kterému obec patří.⁷⁴

5.1.3 Obce se zvláštním režimem

Šesté doplňující ustanovení zákona o základech místního režimu zaručuje specifické postavení dvěma městům: Madridu a Barceloně. Režim každého z obou měst je pak popsán ve speciálním zákoně.

Madrid je hned v úvodní hlavě Ústavy určen jakožto hlavní město Španělského království. Jeho režim je dále specifikován zákonem č. 22/2006. Jeho účelem je především zajistit co nejefektivnější fungování Madridu, který je obcí, sídlem autonomního společenství a hlavním městem zároveň. Tento zákon proto také vytváří speciální komisi (*Comisión Interadministrativa de Capitalidad*) složenou ze členů administrativ, které se vztahují k těmto třem funkcím. Od ostatních obcí se Madrid liší také svou politickou organizací. Orgány města jsou sice stejné, jako u ostatních obcí, avšak v rámci efektivnějšího výkonu správy města jsou stanoveny jasnější hranice mezi působnostmi jednotlivých orgánů a zároveň je jejich působnost rozšířena.⁷⁵

Obdobná je i situace Barcelony. Její poměry jsou upraveny zákonem č. 1/2002. Také v Barceloně je zřízena speciální komise (*Comisión de Colaboración*

73 Ley 7/1985, de 2 de abril, Reguladora de las Bases del Régimen Local, čl. 26.

74 Tamtéž, čl. 27, čl. 49, čl. 59.

75 Ley 22/2006, de 4 de julio, de Capitalidad y de Régimen Especial de Madrid, preambule, čl. 5.

Interadministrativa), která se sestává z členů zastupitelstva města, katalánské vlády a zástupců státu, jejímž účelem je zajistit lepší fungování této metropole. Zmíněný zákon Barceloně zaručuje speciální finanční režim, který je založen především na odlišném daňovém režimu. Dalším specifikem Barcelony je její rozšířená působnost v několika oblastech, které standardně náleží státu. Zastupitelstvo města se podílí na řízení dopravy, sjednává přepravní služby, účastní se na správě barcelonského přístavu a letiště a zajišťuje bezpečnost ve městě.⁷⁶

Ve Španělsku ovšem existuje ještě jedno město, které má speciálním zákonem zaručen zvláštní režim. Je jím Zaragoza, hlavní město autonomního společenství Aragonie. Speciální režim v Zaragoze zakládá zákon přijatý autonomním aragonským parlamentem.⁷⁷

5.2 Provincie (*provincias*)

Provincie je definována jako územní celek, který je vymezen seskupením více obcí. Zároveň slouží jako jednotka územní organizace pro výkon státní správy. Provincie vystupuje jako právnická osoba a je plně způsobilá ke správě svých záležitostí. Její funkcí je zajišťovat principy solidarity a rovnosti mezi obcemi na jejím území, zaštiťovat jejich spolupráci a podílet se na koordinaci místní správy se státní správou a správou autonomního společenství. Provincie je také volebním okrskem pro volbu senátorů a poslanců. Počet poslanců volených v dané provincii se odvíjí od počtu obyvatel provincie. Počet senátorů je neměnný, z každé provincie (s výjimkou ostrovů) se volí čtyři senátoři.⁷⁸

Území Španělského království je rozděleno do celkem padesáti provincií.⁷⁹ Ne všechny španělské provincie však mají stejné postavení. Mezi jednotlivými provinciemi existuje řada rozdílů. Speciální režim například zákon zaručuje třem historickým provinciím, které tvoří autonomní společenství Baskicko – provinciím Álava, Guipúzcoa a Vizcaya. Další zvláštní případ představují autonomní společenství,

⁷⁶ Ley 1/2006, de 13 de marzo, por la que se regula el Régimen Especial del municipio de Barcelona, čl. 4, čl. 5, kapitola II.

⁷⁷ Ley 10/2017, de 30 de noviembre, de régimen especial del municipio de Zaragoza como capital de Aragón.

⁷⁸ Constitución Española, de 29 de diciembre de 1978, čl. 68, čl. 69, čl. 141.

Ley 7/1985, de 2 de abril, Reguladora de las Bases del Régimen Local, čl. 31.

Ley Orgánica 5/1985, de 19 de junio, del Régimen Electoral General, čl. 162, čl. 165.

⁷⁹ Viz příloha VI

kteřá jsou tvořena jedinou provincií.⁸⁰ Zastupitelstvo provincie (*diputación*), které standardně řídí správu provincie, v takovém případě není vůbec zřizeno a veškeré jeho kompetence a prostředky pak přechází na vládu autonomního společenství.⁸¹

Výjimku z výjimky představuje autonomní společenství Baleáry. I přes to, že je společenství tvořeno jen jednou provincií, kompetence zastupitelstva provincie nepřechází na orgány autonomního společenství, ale na speciální ostrovní orgány (*consejos insulares*), jejichž existenci zaručuje sama Ústava. Obdobná situace existuje také na Kanárských ostrovech. Správa provincií Las Palmas a Santa Cruz de Tenerife zde byla rovněž přenesena na místní ostrovní orgány (*cabildos insulares*). Dalším specifikem je volba poslanců a senátorů, kteří jsou na Kanárských a Baleárských ostrovech voleni odlišně od ostatních provincií. Za okrsek pro volbu poslanců je zde považován každý ostrov. Co se senátu týče, z ostrovů Gran Canaria, Mallorca a Tenerife se volí po třech senátorech, z ostatních ostrovů pak vždy po jednom.⁸²

Jak bylo poznamenáno výše, provincie slouží jako územní jednotka pro výkon státní správy. Orgánem, který na území provincie řídí státní správu, je tzv. vládní zmocněnec v provincii (*subdelegado de gobierno*). Jeho hlavní funkcí je koordinace státní správy s nezávislou správou provincie. Na ostrovech odpovídá této funkci úřad tzv. *director insular*. V autonomních společenstvích, která jsou tvořena jedinou provincií, přechází kompetence vládního zmocněnce v provincii na vládního zmocněnce (*delegado de gobierno*). Ten řídí výkon státní správy v autonomních společenstvích.⁸³

Na úrovni provincie působí hned několik typů soudů. Jsou jimi provinční soud (*Audiencia Provincial*), trestní soud (*Juzgado de lo Penal*), správní soud (*Juzgado de lo Contencioso Administrativo*), pracovní soud (*Juzgado de lo Social*), soud dohlížející nad výkonem trestu (*Juzgado de Vigilancia Penitenciaria*), soud pro mladistvé (*Juzgado de Menores*) a obchodní soud (*Juzgado de lo Mercantil*). Územní působnost těchto soudů je poměrně komplikovanou záležitostí. Některé z těchto soudů vykonávají

80 Jedná se o provincie Asturias, Cantabria, La Rioja, Madrid, Murcia a Navarra.

81 Ley 7/1985, de 2 de abril, Reguladora de las Bases del Régimen Local, čl. 39, čl. 40, čl. 41.

82 Dostupné z: (https://administracion.gob.es/pag_Home/atencionCiudadana/boletines-Y-WebsPublicas/websPublicas/WP_EELL/WP_Diputaciones.html), [cit. 2018-02-05].

Ley 7/1985, de 2 de abril, Reguladora de las Bases del Régimen Local, čl. 40, čl. 41.

Constitución Española, de 29 de diciembre de 1978, čl. 141.

Ley Orgánica 5/1985, de 19 de junio, del Régimen Electoral General, čl. 161, čl. 165.

83 Ley 6/1997, de 14 de abril, de Organización y Funcionamiento de la Administración General del Estado, čl. 22, čl. 29, čl. 30.

jurisdikci pouze na území jednoho či více soudních okrsků, jiné mají rozšířenou působnost a překračují tak hranice své provincie.⁸⁴

5.2.1 Orgány provincie

Struktura orgánů provincie je obdobná jako struktura orgánů obce. Nejvyšším správním orgánem je zastupitelstvo provincie (*diputación*). Zastupitelé (*diputados*) zasedají v plénu, v jehož čele stojí předseda zastupitelstva (*presidente*). Jednotliví zastupitelé nejsou voleni přímo občany, ale nepřímo z řad členů obecních zastupitelstev dané provincie a to vždy v návaznosti na komunální volby. Tato volba probíhá prostřednictvím speciální metody stanovené zákonem. Počet zastupitelů provincie je závislý na počtu obyvatel provincie.⁸⁵ Do kompetencí zastupitelstva spadá například schvalování nařízení, schvalování a úprava rozpočtu a následná finanční kontrola.⁸⁶

Předseda zastupitelstva řídí vedení a správu provincie a reprezentuje zastupitelstvo navenek. Důležitou kompetencí, která předsedovi náleží, je řízení výkonu služeb, které na zastupitelstvo provincie přenáší autonomní společenství. Předseda je zastupován svými místopředsedy (*vicepresidentes*).

Dalším z orgánů provincie je rada (*junta de gobierno*). Rada se skládá z předsedy a z určitého počtu zastupitelů, který ovšem nepřevyšuje jednu třetinu jejich celkového počtu. Funkcí rady je asistovat předsedovi při výkonu jeho povinností. Předseda také může na radu delegovat některé ze svých povinností. Na rozdíl od obcí je v provinciích rada zřízena vždy.⁸⁷

Jak již bylo výše zmíněno, jednotlivé ostrovy Kanárských a Baleárských ostrovů nejsou spravovány zastupitelstvy provincie, ale svými vlastními specifickými orgány.⁸⁸ Na Kanárských ostrovech se jedná o rady pro ostrovní záležitosti (*cabildos insulares*), kterých je celkem sedm – na ostrovech El Hierro, Tenerife, La Palma, La Gomera, Fuerteventura, Lanzarote a Gran Canaria. V případě Baleárských ostrovů to jsou

84 Ley 38/1988, de 28 de diciembre, de Demarcación y de Planta Judicial, čl. 3.

85 Viz příloha VII

86 Constitución Española, de 29 de diciembre de 1978, čl. 141.

Ley 7/1985, de 2 de abril, Reguladora de las Bases del Régimen Local, čl. 32, čl. 33.

Ley Orgánica 5/1985, de 19 de junio, del Régimen Electoral General, čl. 205.

87 Ley 7/1985, de 2 de abril, Reguladora de las Bases del Régimen Local, čl. 34, čl. 35.

88 Constitución Española, de 29 de diciembre de 1978, čl. 141.

Ley 7/1985, de 2 de abril, Reguladora de las Bases del Régimen Local, čl. 41.

ostrovní rady (*consejos insulares*), které vykonávají správu nad ostrovy Mallorca, Menorca, Ibiza a Formentera.⁸⁹ Struktura ostrovních rad je téměř identická se strukturou zastupitelstva provincie, velice podstatný rozdíl mezi nimi je však ve způsobu, jakým jsou voleni členové orgánů ostrovní správy. Ti jsou na rozdíl od zastupitelů provincie voleni přímo a bez návaznosti na obecní volby.⁹⁰

5.2.2 Působnost provincie

Základní funkcí provincie, jak bylo zmíněno již v úvodu této podkapitoly, je intenzivní spolupráce s obcemi na jejím území. Důležitou povinností je zajišťování vzájemné spolupráce mezi obcemi, navíc také provinční úřady zajišťují služby, které přesahují rámec jedné obce či okresu (*comarca*). Dále obcím provincie poskytuje soudní, ekonomickou a technickou asistenci a to především obcím menšího rozsahu. Pokud obec s méně než pěti tisíci obyvatel není schopna zajistit svoz odpadů, činí tak místo ní provincie. Stejně tak přebírá provincie zodpovědnost za požární ochranu v obcích, které mají méně než 20 000 obyvatel.⁹¹

Provincie může také vykonávat některé povinnosti, které na ní přenesou autonomní společenství či stát. Stát tak může učinit pouze se souhlasem autonomního společenství, ke kterému provincie náleží. Stejně jako u obcí, i u provincií je jejich kontrola prováděna parlamentem nebo zákonodárným shromážděním autonomního společenství. Právním aktem je rovněž nařízení (*ordenanza*).⁹²

5.3 Autonomní společenství (*comunidades autónomas*)

V souladu s právem na autonomii, které zaručuje Ústava, mohou provincie vytvářet autonomní společenství. Podle Ústavy se do autonomního společenství může sloučit několik sousedních provincií, které pojí společné historické, kulturní či ekonomické rysy, stejně tak jako se jím může stát i jediná samostatná provincie. Ke vzniku současných autonomních společenství došlo na přelomu sedmdesátých a osmdesátých let. Jsou nejvyšším z územních celků Španělského království. Zatímco

89 Dostupné z: (https://administracion.gob.es/pag_Home/atencionCiudadana/boletines-Y-WebsPublicas/websPublicas/WP_EELL/WP_CabildosConsejos.html), [cit. 2018-02-05].

90 Ley Orgánica 5/1985, de 19 de junio, del Régimen Electoral General, čl. 201.

91 Ley 7/1985, de 2 de abril, Reguladora de las Bases del Régimen Local, čl. 36.

92 Tamtéž, čl. 37, čl. 49, čl. 59.

obcím a provinciím je zaručeno právo na slučování a vytváření rozličných uskupení, autonomním společenstvím Ústava jasně zakazuje sloučení do federace.⁹³

Území Španělska je rozčleněno do sedmnácti autonomních společenství.⁹⁴

Oficiální název autonomního společenství: ⁹⁵	Název v češtině: ⁹⁶
Andalucía	Andalusie
Aragón	Aragonie
Principado de Asturias	Asturie (Asturské knížectví)
Illes Balears španělsky: Islas Baleares	Baleárské ostrovy
Canarias	Kanárské ostrovy
Cantabria	Kantábrie
Castilla y León	Kastilie a León
Castilla – La Mancha	Kastilie – La Mancha
Cataluña katalánsky: Catalunya okcitánsky: Catalonha	Katalánsko
Comunitat Valenciana španělsky: Comunidad Valenciana	Valencijské společenství
Extremadura	Extremadura
Galicia	Galicie
La Rioja	La Rioja
Comunidad de Madrid	Madridské společenství

93 Dostupné z: (https://administracion.gob.es/pag_Home/espanaAdmon/comoSeOrganizaEstado/ComunidadesAutonomas.html), [cit. 2018-02-20].

Constitución Española, de 29 de diciembre de 1978, čl. 143, čl. 145.

94 Podrobnější tabulka viz příloha VIII

95 Je vždy uveden oficiální název. Pokud ten není ve španělštině, je uveden i španělský název. Uvedeny jsou rovněž názvy společenství v jejich dalších oficiálních jazycích.

96 Dostupné z: (https://cs.wikipedia.org/wiki/Autonomn%C3%AD_spole%C4%8Denstv%C3%AD_%C5%A0pan%C4%9Blska), [cit. 2018-02-20].

Región de Murcia	Murcijský region
Comunidad Foral de Navarra baskicky: Nafarroako Foru Komunitatea	Navarra
País Vasco baskicky: Euskadi	Baskicko

Nejvyšším právním předpisem, který platí výhradně na území autonomního společenství, je tzv. statut (*estatuto*). Návrh statutu společně vytváří zastupitelstva provincií, které tvoří společenství, a poslanci a senátoři v nich zvolení. Posléze je návrh schvalován parlamentem. Ačkoli jsou poměry jednotlivých autonomních společenství mnohdy velmi odlišné, statut nemůže v žádném případě zvýhodňovat dané společenství a zavádět ekonomická či sociální privilegia. Podle Ústavy mají všichni Španělé stejná práva a povinnosti na celém území státu a stejně tak nemá nikdo právo omezovat volný pohyb osob a statků.⁹⁷

Nastane-li situace, kdy autonomní společenství nevykonává řádně povinnosti, které mu ukládají Ústava či jiné zákony, nebo svým jednáním vážně ohrožuje obecný zájem státu, Ústava dává španělské vládě možnost zasáhnout a zjednat nápravu. Prvním krokem je výzva adresovaná prezidentu autonomního společenství a pokud ta není vyslyšena, může vláda (se souhlasem absolutní většiny senátu) přistoupit k přijetí opatření nezbytných pro ochranu obecného zájmu či zajištění řádného výkonu povinností daného společenství.⁹⁸ Jako konkrétní případ takové situace zde lze uvést situaci z konce října 2017. Poté, co Carles Puigdemont, prezident autonomního společenství Katalánsko, 27. října 2017 jednostranně vyhlásil vznik nezávislé Katalánské republiky, premiér Španělského království Mariano Rajoy přikročil k aplikaci článku 155 Ústavy, na jehož základě rozpustil katalánský parlament, sesadil autonomní vládu a na prosinec téhož roku svolal nové volby do katalánského parlamentu.⁹⁹

Co se týká výkonu státní správy, Ústava stanovuje, že na území autonomních

97 Constitución Española, de 29 de diciembre de 1978, čl. 147, čl. 138 – 139.

98 Tamtéž, čl. 155.

99 Dostupné z: (http://www.eldiario.es/politica/Rajoy-cesa-Puigdemont-Govern_0_701680927.html), [cit. 2018-02-13].

společenství bude zřízen úřad tzv. vládního zmocněnce (*delegado de gobierno*). Ten řídí státní správu na tomto území a jeho hlavní funkcí je její koordinace s nezávislou správou autonomního společenství. Pravidelně také zpravuje vládu o fungování státních orgánů na území daného společenství. Jeho další funkcí je např. jmenování vládních zmocněnců v provincii, kteří řídí výkon státní správy v provinciích.¹⁰⁰

5.3.1 Autonomní města – Ceuta a Melilla

Města Ceuta a Melilla představují specifickou součást Španělského království. Obě města se nacházejí na severu Afriky na marockém pobřeží a se zbytkem Španělska tak nejsou fyzicky spojena. Již od počátků novověku byly vojenské pevnosti Ceuta a Melilla součástí Španělského království a speciální režim, který měla po staletí, si uchovávají dodnes.¹⁰¹

Páté přechodné ustanovení Ústavy praví, že města Ceuta a Melilla se mohou stát autonomními společenstvími, rozhodnou-li tak jejich zastupitelstva. K tomu také došlo v roce 1995, kdy byly vyhlášeny autonomní statuty obou měst a Ceuta a Melilla se tak staly zvláštními útvary na pomezí obce a autonomního společenství.¹⁰²

Skutečnost, že Ceuta a Melilla jsou obcí a autonomním společenstvím zároveň, v sobě také odráží struktura správních orgánů, která je v obou městech stejná. Hlavním orgánem je shromáždění (*asamblea*), jehož členové jsou zároveň radními města (*concejales*). Výkonným orgánem je vláda (*consejo de gobierno*). V jejím čele stojí prezident (*presidente*), který je zároveň starostou města.¹⁰³

Co se týká zastoupení Ceuty a Melilly v parlamentu, obě města fungují jako samostatný volební okrsek. Z každého města je volen jeden poslanec a dva senátoři.¹⁰⁴ V rámci soudní soustavy spadají obě města pod Vrchní soud Andalusie, Ceuty a Melilly se sídlem v Granadě. Na úrovni provincií pak Ceuta spadá pod Provinční soud v Cádizu

100 Constitución Española, de 29 de diciembre de 1978, čl. 154.

Ley 6/1997, de 14 de abril, de Organización y Funcionamiento de la Administración General del Estado, čl. 22.

101 FOLCH, Borja. *Španělsko: pobřeží Středozemního moře : jižní Španělsko : Baleáry*. Praha: GeoCenter International, 1994. Nelles Guides, s. 133.

102 Dostupné z: (<http://www.congreso.es/consti/constitucion/indice/sinopsis/sinopsis.jsp?art=5&tipo=4>), [cit. 2018-02-26].

103 Ley Orgánica 1/1995, de 13 de marzo, de Estatuto de Autonomía de Ceuta, čl. 7, čl. 15 – 16.

104 Ley 6/1997, de 14 de abril, de Organización y Funcionamiento de la Administración General del Estado, čl. 161 – 162, čl. 165.

a Melilla pod Provinční soud v Málaze. Specifický daňový režim autonomních měst bude zmíněn níže v kapitole o specifikách autonomních společenství.¹⁰⁵

5.3.2 Orgány autonomního společenství

Orgány autonomních společenství lze rozdělit do dvou skupin. První skupinu bychom mohli nazvat základními orgány. Jedná se o orgány, jejichž existence je podložena Ústavou a které se nachází ve všech autonomních společenstvích. Do druhé skupiny lze zařadit orgány, které jednotlivá společenství zřizují fakultativně.

Ústava také stanovuje, kdo a v jakých oblastech bude provádět kontrolu orgánů autonomních společenství. Ústavní soud provádí kontrolu ve věcech ústavnosti právních předpisů, které vydávají jednotlivá společenství a správní soudy se zabývají otázkami správních žalob. Účetní tribunál pak dohlíží na rozpočty a dalšími finančními záležitostmi. Kontrolu výkonu přenesené působnosti provádí vláda.¹⁰⁶

5.3.2.1 Základní orgány

Základním orgánem autonomního společenství je zákonodárné shromáždění (*asamblea legislativa*), které je, jak název napovídá, nositelem zákonodárné moci v mezích společenství. Shromáždění je voleno na základě všeobecného volebního práva. Volební období členů shromáždění je čtyřleté a jednotliví členové jsou voleni takovým způsobem, aby ve shromáždění byli přítomni zástupci rozličných částí území daného společenství.

Název tohoto orgánu se v jednotlivých společenstvích liší. Výrazu shromáždění, který vychází z Ústavy, je užito ve společenstvích Extremadura,¹⁰⁷ Murcie¹⁰⁸ a v Madridském společenství.¹⁰⁹ Ve většině společenství, např. v Andalusii,¹¹⁰

105 Ley 38/1988, de 28 de diciembre, de Demarcación y de Planta Judicial, čl. 2 – 3.

Dostupné z: (<http://www.poderjudicial.es/cgpj/es/Poder-Judicial/Tribunales-Superiores-de-Justicia/TSJ-Andalucia—Ceuta-y-Melilla/Informacion-Institucional/Que-es-el-TSJ-Andalucia--Ceuta-y-Melilla/>), [cit. 2018-02-26].

106 Constitución Española, de 29 de diciembre de 1978, čl. 153.

107 Ley Orgánica 1/2011, de 28 de enero, de reforma del Estatuto de Autonomía de la Comunidad Autónoma de Extremadura, čl. 15.

108 Ley Orgánica 4/1982, de 9 de junio, de Estatuto de Autonomía para la Región de Murcia, čl. 20.

109 Ley Orgánica 3/1983, de 25 de febrero, de Estatuto de Autonomía de la Comunidad de Madrid, čl. 8.

110 Ley Orgánica 2/2007, de 19 de marzo, de reforma del Estatuto de Autonomía para Andalucía, čl. 99.

Katalánsku¹¹¹ či Baskicku¹¹², nese název parlament (*parlamento*). Ve společenstvích Kastilie – La Mancha,¹¹³ Kastilie a León,¹¹⁴ Aragonie¹¹⁵ a ve Valencijském společenství¹¹⁶ pak shromáždění nese tradiční název kortesy (*cortes*, val. *corts*). V Asturii¹¹⁷ je to pak generální rada (*junta general*).

Dalším z orgánů autonomního společenství je vláda (*consejo de gobierno*). Vládě přísluší výkonná a administrativní funkce. Jejím předsedou je prezident autonomního společenství. Ve většině společenství, např. v Kantábrii¹¹⁸, Baskicku¹¹⁹ či na Baleárských¹²⁰ a Kanárských ostrovech¹²¹ tento orgán funguje pod názvem vláda (*gobierno*). Název použitý v Ústavě, *consejo de gobierno*, používají společenství Murcie,¹²² Kastilie – La Mancha,¹²³ Asturie¹²⁴ a Andalusie.¹²⁵ Společenství Galicie¹²⁶, Extremadura¹²⁷ a Kastilie a León¹²⁸ používají výraz *junta*, ve Valencijském společenství je vláda označena valencijským výrazem *consell*, tedy rada.¹²⁹

Nejvyšším představitelem autonomního společenství je prezident (*presidente*). Ten je volen zákonodárným shromážděním z jeho vlastních řad a do úřadu je jmenován králem. Jeho hlavní funkcí je řízení autonomní vlády.¹³⁰ V Baskicku se funkce prezidenta nazývá *Lendakari*.¹³¹

Čtyři z autonomních společenství mají zřízen tzv. institucionální systém,

111 Ley Orgánica 6/2006, de 19 de julio, de reforma del Estatuto de Autonomía de Cataluña, čl. 2.

112 Ley Orgánica 3/1979, de 18 de diciembre, de Estatuto de Autonomía para el País Vasco., čl. 24.

113 Ley Orgánica 9/1982, de 10 de agosto, de Estatuto de Autonomía de Castilla-La Mancha, čl. 8.

114 Ley Orgánica 14/2007, de 30 de noviembre, de reforma del Estatuto de Autonomía de Castilla y León, čl. 19.

115 Ley Orgánica 5/2007, de 20 de abril, de reforma del Estatuto de Autonomía de Aragón, čl. 32.

116 Ley Orgánica 5/1982, de 1 de julio, de Estatuto de Autonomía de la Comunidad Valenciana, čl. 20.

117 Ley Orgánica 7/1981, de 30 de diciembre, de Estatuto de Autonomía para Asturias, čl. 22.

118 Ley Orgánica 8/1981, de 30 de diciembre, de Estatuto de Autonomía para Cantabria, čl. 7.

119 Ley Orgánica 3/1979, de 18 de diciembre, de Estatuto de Autonomía para el País Vasco., čl. 24.

120 Ley Orgánica 1/2007, de 28 de febrero, de reforma del Estatuto de Autonomía de las Illes Balears, čl. 39.

121 Ley Orgánica 10/1982, de 10 de agosto, de Estatuto de Autonomía de Canarias, čl. 7.

122 Ley Orgánica 4/1982, de 9 de junio, de Estatuto de Autonomía para la Región de Murcia, čl. 20.

123 Ley Orgánica 9/1982, de 10 de agosto, de Estatuto de Autonomía de Castilla-La Mancha, čl. 8.

124 Ley Orgánica 7/1981, de 30 de diciembre, de Estatuto de Autonomía para Asturias, čl. 22.

125 Ley Orgánica 2/2007, de 19 de marzo, de reforma del Estatuto de Autonomía para Andalucía, čl. 99.

126 Ley Orgánica 1/1981, de 6 de abril, de Estatuto de Autonomía para Galicia, čl. 9.

127 Ley Orgánica 1/2011, de 28 de enero, de reforma del Estatuto de Autonomía de la Comunidad Autónoma de Extremadura, čl. 15.

128 Ley Orgánica 14/2007, de 30 de noviembre, de reforma del Estatuto de Autonomía de Castilla y León, čl. 19.

129 Ley Orgánica 5/1982, de 1 de julio, de Estatuto de Autonomía de la Comunidad Valenciana, čl. 29.

130 Constitución Española, de 29 de diciembre de 1978, čl. 152.

131 Ley Orgánica 3/1979, de 18 de diciembre, de Estatuto de Autonomía para el País Vasco., čl. 24.

do kterého spadají tři výše zmíněné orgány – shromáždění, vláda a prezident. V Andalusii¹³² a Kastilii – La Manche¹³³ se nazývá *junta*, v Katalánsku¹³⁴ a Valencijském společenství¹³⁵ je označen katalánským výrazem *generalitat*.

V otázce orgánů autonomních společenství zmiňuje Ústava ještě jeden orgán, kterým je vrchní soud (*Tribunal Superior de Justicia*). Ten je nevyšším soudem na území autonomního společenství, výše už stojí jen jurisdikce Nejvyššího soudu (*Tribunal Supremo*).¹³⁶

Do skupiny těchto orgánů bychom mohli zařadit ještě jeden typ orgánů. Jsou to ostrovní orgány *consejos insulares*¹³⁷ a *cabildos insulares*,¹³⁸ které jsem již zmínil v souvislosti s provinciemi. Existence těchto orgánů je podložena Ústavou, ta se o nich ovšem nikterak nezmiňuje v souvislosti s autonomními společenstvími. Naopak jak statut Kanárských ostrovů, tak statut Baleár těmto orgánům přiřazují i funkci orgánů společenství.

5.3.2.2 Další orgány

Kromě tří základních orgánů a vrchního soudu, které existují ve všech společenstvích, mohou autonomní společenství pro své potřeby zřizovat další orgány. Některé z těchto orgánů nalezneme ve více společenstvích, jiné jsou specifickou záležitostí jediného regionu. Je běžnou praxí, že obdobný orgán existuje ve více společenstvích, avšak v každém z nich nese jiný název. Podkladem pro vytvoření těchto orgánů jsou autonomní statuty.

Článkem 54 Ústavy se ve Španělském království zřizuje úřad veřejného ochránce práv (*Defensor del Pueblo*), tedy ombudsmana. Jeho působnost je vykonávána na celém území státu. Speciální zákon¹³⁹ však stanovuje, že jednotlivá společenství mohou zřídit vlastní úřad veřejného ochránce práv, který je nápomocen hlavnímu ombudsmanovi a spolupracuje s ním. Tento úřad nalezneme v autonomních

132 Ley Orgánica 2/2007, de 19 de marzo, de reforma del Estatuto de Autonomía para Andalucía, čl. 99.

133 Ley Orgánica 9/1982, de 10 de agosto, de Estatuto de Autonomía de Castilla-La Mancha, čl. 8.

134 Ley Orgánica 6/2006, de 19 de julio, de reforma del Estatuto de Autonomía de Cataluña, čl. 2.

135 Ley Orgánica 5/1982, de 1 de julio, de Estatuto de Autonomía de la Comunidad Valenciana, čl. 20.

136 Constitución Española, de 29 de diciembre de 1978, čl. 152.

137 Ley Orgánica 1/2007, de 28 de febrero, de reforma del Estatuto de Autonomía de las Illes Balears, čl. 39.

138 Ley Orgánica 10/1982, de 10 de agosto, de Estatuto de Autonomía de Canarias, čl. 8.

139 Ley Orgánica 3/1981, de 6 de abril, del Defensor del Pueblo, čl. 12.

společenstvích např. pod názvy *Síndic de Greuges*,¹⁴⁰ *Defensor del Pueblo Andaluz*¹⁴¹ nebo *Procurador del Común*.¹⁴²

Dalším z těchto orgánů, který je poměrně rozšířený, je účetní orgán. Ten provádí kontrolu hospodaření jednotlivých orgánů a institucí daného společenství, stejně jako kontrolu nižších územních jednotek (obcí a provincií). Bývá označen jako *Consejo de Cuentas*,¹⁴³ *Sindicatura de Cuentas*¹⁴⁴ či *Sindicatura de Comptes*.¹⁴⁵

Hlavním poradním orgánem zákonodárného shromáždění je v některých společenstvích poradní výbor (*Consejo Consultivo*).¹⁴⁶ Pomocným orgánem je také rada pro hospodářské a sociální otázky (*Consejo Económico y Social*).¹⁴⁷ Ve společenstvích Andalusie a Katalánsko je zřízena rada pro vysílání (*Consejo Audiovisual*), která dohlíží nad programem v médiích a sdělovacích prostředcích.¹⁴⁸ Specifickým orgánem je Valencijská jazyková akademie (*L' Acadèmia Valenciana de la Llengua*), nejvyšší regulátor valencijské jazyky.¹⁴⁹

5.3.3 Působnost autonomního společenství

Na rozdíl od obcí a provincií, jejichž kompetence jsou upraveny v příslušném zákoně, okruh kompetencí autonomních společenství stanovuje sama Ústava. Ta také stanovuje jasné meze mezi působností autonomních společenství a působností státu. Okruhy, které Ústava výslovně nesvěřuje do pravomoci státu, si statutem může přivlastnit autonomní společenství. Naopak okruhy, jejichž výkon společenství prostřednictvím statutu nepřijme, vykonává vždy stát a státní normy také dostanou přednost v případě kolize.

Zmiňme tedy některé z okruhů, které Ústava svěřuje do exkluzivní kompetence státu: měnová politika, obrana a vojsko, veškeré mezinárodní otázky, tzn. migrace,

140 Ley Orgánica 6/2006, de 19 de julio, de reforma del Estatuto de Autonomía de Cataluña, čl. 78.

141 Ley Orgánica 2/2007, de 19 de marzo, de reforma del Estatuto de Autonomía para Andalucía, čl. 128.

142 Ley Orgánica 14/2007, de 30 de noviembre, de reforma del Estatuto de Autonomía de Castilla y León, čl. 18.

143 Ley Orgánica 1/2011, de 28 de enero, de reforma del Estatuto de Autonomía de la Comunidad Autónoma de Extremadura, čl. 46.

144 Ley Orgánica 6/2006, de 19 de julio, de reforma del Estatuto de Autonomía de Cataluña, čl. 80.

145 Ley Orgánica 5/1982, de 1 de julio, de Estatuto de Autonomía de la Comunidad Valenciana, čl. 39.

146 Ley Orgánica 1/2011, de 28 de enero, de reforma del Estatuto de Autonomía de la Comunidad Autónoma de Extremadura, čl. 45.

147 Ley Orgánica 2/2007, de 19 de marzo, de reforma del Estatuto de Autonomía para Andalucía, čl. 132.

148 Ley Orgánica 6/2006, de 19 de julio, de reforma del Estatuto de Autonomía de Cataluña, čl. 82.

149 Ley Orgánica 5/1982, de 1 de julio, de Estatuto de Autonomía de la Comunidad Valenciana, čl. 41.

udělování azylu, mezinárodní vztahy, mezinárodní obchod, ale také obchodní a trestní právo či vědecký výzkum.¹⁵⁰

5.3.3.1 Samostatná působnost

Článek 148 Ústavy je taxativním výčtem okruhů, jejichž výkon může autonomní společenství převzít. Pokud tak společenství učiní, tyto kompetence musí být uvedeny v jeho statutu.

Samostatně autonomní společenství provádí organizaci vlastních samosprávných úřadů. Důležitá je jeho činnost na úseku zdravotnictví. Společenství zřizují knihovny a muzea, provádí památkovou péči a podporují kulturu a výuku svých jazyků. Velmi rozsáhlá je činnost společenství v oblastech zemědělství, správy lesů, říčního i mořského rybolovu a ochrany životního prostředí. Mezi další kompetence, které může společenství samostatně vykonávat, patří např. správa železničních tratí a silnic, které se nacházejí kompletně na jeho území, a správa některých přístavů a letišť.¹⁵¹

Jednotlivá autonomní společenství jsou obdařena finanční nezávislostí. Při výkonu svých kompetencí jsou však povinny dbát na principy spolupráce s ministerstvem financí a jednat v duchu solidarity mezi všemi Španěly. Existuje několik oblastí, z nichž pramení příjem autonomního společenství, jmenujme tedy alespoň některé: daně postoupené (úplně nebo částečně) státem, vlastní speciální daně a taxy či zisk z vlastního majetku. Ústava společenstvím zakazuje uvalovat daně na statky, které se nenacházejí na jejich území, či obohacovat se na úkor volného pohybu zboží a služeb. Jak již bylo zmíněno výše, kontrolu nad hospodařením společenství provádí Účetní tribunál.

Autonomní společenství nejsou obdařena zákonodárnou iniciativou přímo, tu mají pouze vláda, Poslanecká sněmovna a Senát, avšak shromáždění autonomních společenství mohou předložit projekt zákona vládě nebo Poslanecké sněmovně a ty pak mohou podat oficiální návrh zákona. V rámci svého území mohou autonomní společenství vydávat vlastní zákony a nařízení, jejichž rámec je limitován státním zákonem.¹⁵²

150 Constitución Española, de 29 de diciembre de 1978, čl. 149.

151 Constitución Española, de 29 de diciembre de 1978, čl. 147, čl. 148.

152 Tamtéž, čl. 87, čl. 150, čl. 157.

5.3.3.2 Přenesená působnost

Kromě samosprávné činnosti mohou společenství vykonávat i určité kompetence, které na ně přenáší stát. Na jejich výkon stát společenstvím přiděluje finanční prostředky. Existují dva typy přenášených kompetencí. Ve statutech jednotlivých společenství bývají označovány jako sdílené kompetence (*competencias compartidas*) a prováděcí kompetence (*competencias ejecutivas*).¹⁵³ Seznam kompetencí, které je možné přenášet, Ústava neobsahuje, pro konkrétní příklad je třeba nahlédnout do statutů. Následující příklady jsou čerpány ze statutů Katalánska a Andalusie.

Do sdílených kompetencí, jejichž výkon autonomní společenství provádí společně se státem, patří např. plánování zemědělství a rybolovu a plánování průmyslu v rámci obecného plánování ekonomiky, dále také regulace aktivit spojených s výrobou, skladováním a přesunem energií či ochrana životního prostředí. Mezi prováděcí kompetence, které společenství vykonává místo státu, patří veřejná bezpečnost a správa věznic, správa důležitých přístavů a letišť či správa státních knihoven, muzeí a archivů. Důležitým okruhem je vedení matriky a obchodního a pozemkového rejstříku. Dalšími sdílenými kompetencemi jsou např. ochrana osobních dat nebo vydávání a uznávání akademických a profesních titulů.¹⁵⁴

5.3.4 Specifika autonomních společenství

Jak jsme již viděli výše, jednotlivé regiony Španělska jsou často velmi odlišné a existuje mezi nimi řada rozdílů. Považuji proto za vhodné zaměřit se na nejvýznamnější z těchto rozdílů v rámci samostatné kapitoly. Vybral jsem do ní tři důležitá témata: jazykovou situaci, financování autonomních společenství a otázku policie.

5.3.4.1 Jazyk

Jak bylo zmíněno již v úvodu této práce, Španělsko je mnohonárodnostní zemí, v které se nehovoří pouze jedním jazykem. Nebudeme se v tuto chvíli věnovat

¹⁵³ Constitución Española, de 29 de diciembre de 1978, čl. 150, čl. 158.

Ley Orgánica 2/2007, de 19 de marzo, de reforma del Estatuto de Autonomía para Andalucía, čl. 42.

¹⁵⁴ Ley Orgánica 6/2006, de 19 de julio, de reforma del Estatuto de Autonomía de Cataluña, čl. 116, čl. 127, čl. 131, čl. 133.

Ley Orgánica 2/2007, de 19 de marzo, de reforma del Estatuto de Autonomía para Andalucía, čl. 64, čl. 67, čl. 77, čl. 82.

lingvistickým rozborům či srovnáním, co je pro nás však stěžejní je právní rámec této mnohojazyčnosti.

V úvodu této kapitoly již byla nastíněna základní ústavní úprava tohoto tématu. Oficiálním jazykem Španělského království je kastilština (*castellano*). Všichni Španělé mají povinnost ji ovládat a právo ji užívat. Kromě kastilštiny si však mohou jednotlivá společenství prostřednictvím statutu stanovit další oficiální jazyky. Jazykové bohatství Španělska je jeho kulturním dědictvím a Ústava mu přiznává speciální respekt a ochranu.

Co se týká dalších oficiálních jazyků Španělska, je jich hned několik. Ve společenstvích Katalánsko a Baleáry je jako další oficiální jazyk ustanovena katalánština (*catalán*). V Katalánsku je pak třetím oficiálním jazykem okcitanština, která v oblasti Arán, kde je jí užíváno, nese název aranésština (*aranés*). Celé oblasti Arán pak statut Katalánska zaručuje speciální postavení a zvláštní právní režim. Ve Valencijském společenství je jako další oficiální jazyk ustanovena valencijsština (*valenciano*), která bývá někdy považována za varietu katalánštiny.¹⁵⁵ Na území Galicie je dalším oficiálním jazykem galicijština (*gallego*). Baskičtina je jako oficiální jazyk ustanovena v Baskicku a v částech Navarry. Ve statutu Baskicka je pak tento jazyk pojmenován jako *euskera*, ve statutu Navarry jako *vascuence*.¹⁵⁶

Kromě oficiálních jazyků se na území Španělska hovoří i dalšími jazyky, kterým je zaručena speciální ochrana. Ve společenství Kastilie a León se této ochraně těší leónština (*leonés*) a galicijština, v Asturii pak asturština (*bable*). Statut společenství Aragonie zaručuje speciální ochranu jazykům, které jsou užívány na jeho území, žádný z jazyků však výslovně nejmenuje.¹⁵⁷

155 OSTRÁ, Růžena a Eva SPITZOVÁ. *Úvod do studia románských jazyků*. 4. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 1995, s. 126.

156 Ley Orgánica 6/2006, de 19 de julio, de reforma del Estatuto de Autonomía de Cataluña, čl. 6, čl. 11.
Ley Orgánica 1/2007, de 28 de febrero, de reforma del Estatuto de Autonomía de las Illes Balears, čl. 4.

Ley Orgánica 5/1982, de 1 de julio, de Estatuto de Autonomía de la Comunidad Valenciana, čl. 6.

Ley Orgánica 1/1981, de 6 de abril, de Estatuto de Autonomía para Galicia, čl. 5.

Ley Orgánica 13/1982, de 10 de agosto, de reintegración y mejoramiento del Régimen Foral de Navarra, čl. 9.

Ley Orgánica 3/1979, de 18 de diciembre, de Estatuto de Autonomía para el País Vasco., čl. 6.

157 Ley Orgánica 14/2007, de 30 de noviembre, de reforma del Estatuto de Autonomía de Castilla y León, čl. 5.

Ley Orgánica 7/1981, de 30 de diciembre, de Estatuto de Autonomía para Asturias, čl. 5.

Ley Orgánica 5/2007, de 20 de abril, de reforma del Estatuto de Autonomía de Aragón, čl. 7.

5.3.4.2 Financování

O financování autonomních společenství byla zmínka již v kapitole o jejich samostatné působnosti. Nutno však dodat, že ve všech společenstvích neprobíhá financování stejně. V rámci běžného daňového režimu, který je uplatňován ve většině autonomních společenství, jsou státní daně v jednotlivých společenstvích vybírány státem a ten pak mezi ně daně zpětně přerozděluje.¹⁵⁸ Mírně odlišný je daňový režim autonomních měst Ceuta a Melilla. V rámci něj se mění výše některých daní a daň z přidané hodnoty se nahrazuje daní z produkce, služeb a dovozu. Důvodem tohoto specifického režimu je především poloha obou měst.¹⁵⁹

Výjimku v rámci běžného režimu mají díky třetímu doplňujícímu ustanovení Ústavy také Kanárské ostrovy. Některé ze státních daní zde nejsou uplatňovány a jsou nahrazeny jinými speciálními daněmi. Tato výjimka je dána geografickou polohou Kanárských ostrovů a z ní plynoucí hospodářskou situací souostroví. Jedním z pilířů, kterým je tento režim také podepřen, je zařazení Kanárských ostrovů mezi nejvzdálenější regiony Evropské unie (*regiones ultraperiféricas*).¹⁶⁰

Kromě běžného režimu, existuje také speciální režim (*régimen foral*), který je uplatňován ve společenstvích Baskicka a Navarra. První doplňující ustanovení Ústavy zaručuje těmto územím jejich historická práva a výsady. Díky nim disponují společenství Navarra a každá ze tří baskických provincií vlastním daňovým režimem, který jim umožňuje na jejich území vymáhat, vybírat, kontrolovat a spravovat téměř všechny státní daně. Až poté odvádějí státu určitý podíl, jehož výše se každý rok aktualizuje. Baskicko tento podíl odvádí každé čtyři měsíce, Navarra čtvrtročně.¹⁶¹

5.3.4.3 Policie

Otázka policie je poměrně specifickým problémem na pomezí samostatné a přenesené působnosti. Téma bezpečnosti je v Ústavě zařazeno mezi exklusivní kompetence státu, ovšem s dodatkem, že i autonomní společenství mohou v rámci

158 Dostupné z: (<http://www.minhafp.gob.es/es-ES/Areas%20Tematicas/Financiacion%20Autonomica/Paginas/Regimen%20comun.aspx>), [cit. 2018-02-18].

159 Dostupné z: (<http://www.minhafp.gob.es/es-ES/Areas%20Tematicas/Financiacion%20Autonomica/Paginas/Ceuta%20y%20Melilla.aspx>), [cit. 2018-02-18].

160 Dostupné z: (<http://www.minhafp.gob.es/es-ES/Areas%20Tematicas/Financiacion%20Autonomica/Paginas/Canarias.aspx>; SFEU – čl. 349), [cit. 2018-02-18].

161 Dostupné z: (<http://www.minhafp.gob.es/es-ES/Areas%20Tematicas/Financiacion%20Autonomica/Paginas/Regimen%20foral1.aspx>), [cit. 2018-02-18].

zákonu, který toto téma upravuje, vytvořit vlastní policii, dovolí-li jim to jejich statut.¹⁶²

Ústavní zákon č. 2/1986, který rozvíjí problematiku bezpečnostních složek, stanovuje, že součástí policejních složek, které jsou pod správou ústřední vlády, jsou také policejní sbory pod částečnou správou autonomního společenství. V případě, že se autonomní společenství rozhodne tyto sbory zřídit, jejich fungování je pak pod správou orgánů daného společenství a jejich organizace pod správou ministerstva vnitra.¹⁶³ Tyto policejní sbory existují v současné době ve společenstvích Andalusie,¹⁶⁴ Aragonie,¹⁶⁵ Galicie¹⁶⁶ a ve Valencijském společenství.¹⁶⁷ V Asturii působil tento typ policejních sborů mezi lety 2006 a 2014.¹⁶⁸

Existuje ovšem ještě jeden typ autonomní policie a to je policie zcela nezávislá na ústředních policejních složkách státu. Tento typ policie funguje na Kanárských ostrovech¹⁶⁹, v Katalánsku, kde nese název *Mossos d'Esquadra*,¹⁷⁰ v Baskicku, kde se jmenuje *Ertzaintza*¹⁷¹ a ve společenství Navarra, kde se nazývá *Policía Foral*.¹⁷² Tyto policejní složky, které jsou pod správou autonomní vlády, na území daného společenství přebírají většinu kompetencí státní policie.¹⁷³ Té pak zůstávají pouze kompetence překračující území jedné autonomní oblasti, jako jsou např. vydávání dokladů totožnosti a cestovních pasů, působnost v otázkách migrace, uprchlictví, azylu a vyhoštění.¹⁷⁴

162 Constitución Española, de 29 de diciembre de 1978, čl. 149.

163 Ley Orgánica 2/1986, de 13 de marzo, de Fuerzas y Cuerpos de Seguridad, čl. 37, čl. 47.

164 Dostupné z: (<http://www.juntadeandalucia.es/organismos/justiciaeinterior/areas/policia/policia-autonomica.html>), [cit. 2018-02-19].

165 Dostupné z: (http://www.aragon.es/DepartamentosOrganismosPublicos/Departamentos/Presidencia/ArreasTematicas/Interior/ci.unidad_policia_adscrita_UPA.detalleDepartamento?channelSelected=5dff23556439d210VgnVCM1000002e551bacRCRD), [cit. 2018-02-19].

166 Dostupné z: (<http://cpapx.xunta.gal/creacion-e-despregue-da-u.p.a.>), [cit. 2018-02-19].

167 Dostupné z: (<https://web.archive.org/web/20130710184931/http://www.gov.gva.es/lrportal/ca/web/orconselleria-de-gobernacion/policia-de-la-generalitat>), [cit. 2018-02-19].

168 Dostupné z: (https://www.elconfidencial.com/espana/2014-01-11/la-crisis-y-las-deudas-liquidan-la-triste-y-corta-vida-de-la-policia-autonomica-asturiana_74874/), [cit. 2018-02-19].

169 Dostupné z: (http://www.gobiernodecanarias.org/cgpolicia/anaria/policia_canaria/index.html), [cit. 2018-02-19].

170 Dostupné z: (https://mossos.gencat.cat/es/els_mossos_desquadra/historia_de_la_pg-me/), [cit. 2018-02-19].

171 Dostupné z: (https://www.ertzaintza.eus/wps/portal/ertzaintza!/ut/p/c5/jY6xDoIwFEU_qY8Wqo6IUh9agQ6twEI6GNJEwMH4_UJ0FT13PDnJJS2ZN_pn6P0jTKO_kZq0vMsVQ-sUQAnZDoQERIIIT1U8-4Z3KtlkqSwYIPszA6EF3yrqGJXRP3Wpc5cYJg4itvKojUkjePOjvixv1_vFwxEx6-8L3AaruQ-2BpC1b8A7CYnlQ!!/dl3/d3/L2dJQSEvUUt3QS9ZQnZ3LzZfREhCNTJTnkY5OTRFUUC0NzhONzAwMDAwMDA!), [cit. 2018-02-19].

172 Dostupné z: (http://www.navarra.es/home_es/Temas/Seguridad/Cuerpo+de+la+Policia+Foral+de+Navarra/Quienes+Somos/Historia/Historia.htm), [cit. 2018-02-19].

173 Ley Orgánica 3/1979, de 18 de diciembre, de Estatuto de Autonomía para el País Vasco., čl. 17.

174 Dostupné z: (<https://www.policia.es/cnp/competencias/competencias.html>), [cit. 2018-02-19].

5.4 Další uskupení obcí

Článek 141 Ústavy hovoří o sdružování obcí do provincií. Kromě toho ale také stanovuje, že obce mohou tvořit i jiná uskupení odlišná od provincií. Tato možnost je hojně využívána, přičemž některá z těchto uskupení mají svůj základ v zákoně o základech místního režimu, který je výchozím pramenem práva pro záležitosti spojené s místní správou.

Jedním z těchto uskupení je metropolitní oblast (*área metropolitana*). Jedná se o uskupení obcí, které tvoří aglomeraci velkého města. Mezi těmito obcemi a daným městem existují úzké hospodářské a společenské vztahy a je proto mnohdy nezbytné, aby docházelo ke společnému plánování a koordinaci služeb, které jsou v této oblasti vykonávány. Na správě tohoto uskupení se podílí všechny zúčastněné obce. V současné době existují ve Španělsku tři metropolitní oblasti. Jedna sdružuje Barcelonu a obce v jejím okolí, další dvě jsou sdružením obcí v oblasti Valencie, přičemž účelem první z nich je poskytování služeb spojených s dodávkami pitné vody, druhá se stará o nakládání s odpady.¹⁷⁵

Dalším uskupením jsou tzv. společenství (*mancomunidades*). Obdobně jako v případě metropolitních oblastí je jejich smyslem zajišťování služeb na území více obcí. Mezi zajišťované služby patří opět zásobování vodou, nakládání s odpady, ale také například požární ochrana či propagace kultury a sportu, přičemž většina společenství zajišťuje více služeb zároveň. Těchto společenství je celkem 974.¹⁷⁶

Autonomní společenství mohou na svém území vytvářet okresy (*comarcas*). Podle zákona jsou do okresu sdruženy obce, jejichž charakteristiky je předurčují ke společným zájmům. Oproti společenstvím mají okresy širší pole působnosti a je běžné, že sdružují větší množství obcí. Počet okresů je 82.¹⁷⁷

175 Dostupné z: (http://ssweb.seap.minhap.es/REL/frontend/inicio/areas_metropolitanas/all/all), [cit. 2018-02-26].

Ley 7/1985, de 2 de abril, Reguladora de las Bases del Régimen Local, čl. 43.

176 Dostupné z: (<http://ssweb.seap.minhap.es/REL/frontend/inicio/mancomunidades/all/all>), [cit. 2018-02-26].

Ley 7/1985, de 2 de abril, Reguladora de las Bases del Régimen Local, čl. 44.

177 Dostupné z: (<http://ssweb.seap.minhap.es/REL/frontend/inicio/comarcas/all>), [cit. 2018-02-26].

Ley 7/1985, de 2 de abril, Reguladora de las Bases del Régimen Local, čl. 42.

6. Komparativní analýza

Dostáváme se k hlavní části této práce, tedy k samotné komparativní analýze. Ta bude založena na informacích obsažených v předchozích dvou kapitolách. Dále bude rozdělena do dvou částí: tou první bude srovnání ústav a právního rámce v obou zemích, druhou částí bude porovnání jednotlivých územních celků.

Hned zde v úvodu této analýzy je třeba zmínit důležitý rozdíl mezi oběma zeměmi, který se dále prolíná celou územní organizací států, a to je rozdílný pohled na vztah veřejné správy a samosprávy. V České republice je uplatňován tzv. smíšený model, který byl zmíněn ve druhé kapitole této práce, kde byly definovány pojmy státní správy a samosprávy. Tento smíšený model znamená, že část státní správy je přenášena na samosprávné orgány, k čemuž právě v České republice poměrně rozsáhlým způsobem dochází. Naproti tomu španělská ústava a další zákony, které se vztahují k územní samosprávě, sice také ustanovují možnost přenosu výkonu státní správy na samosprávné orgány, v praxi k tomuto přenosu však příliš často nedochází. Státní správa zůstává ve Španělsku povětšinou poměrně jasně oddělena od samosprávy. Za zmínku také stojí ve Španělsku mírně odlišná koncepce samosprávy, v jejímž rámci existuje řada rozdílů mezi autonomní samosprávou a samosprávou obcí a provincií.

Jako příklad rozdílné praxe v obou zemích lze uvést kupříkladu tak výhradní akt státní správy, jakým je vydávání dokladů totožnosti. Zatímco v České republice vydává doklady totožnosti obecní úřad, tedy orgán obce, samosprávného celku, který tak činí v přenesené působnosti, ve Španělsku tak činí státní policie, která k samosprávě samozřejmě nemá žádný vztah.

6.1 Srovnání ústav a právního rámce

V této podkapitole se zaměřím na porovnání Ústavy České republiky a Ústavy Španělska, a to především s přihlédnutím k tomu, jakým způsobem obě ústavy pojednávají problém teritoriální organizace a otázky s ní spojené. Kromě ústav také porovnáám další právní úpravu těchto otázek.

Česká ústava se vyznačuje poměrně krátkým a stručným textem, ve kterém jsou jasně stanovena pravidla a závazné normy. Česká republika je zde definována jako

unitární stát. Občanům se zaručuje samospráva jednotlivých územních samosprávných celků a zároveň se ustanovují tyto celky. Samosprávná soustava je dvoustupňová, přičemž nižším celkem jsou obce, vyšším kraje. Základním orgánem samosprávných celků jsou zastupitelstva přímo volená občany.

Španělská ústava je oproti té české výrazně rozsáhlejší a jednotlivé otázky a problémy jsou v ní rozpracovány o dost detailněji. Charakteristickým rysem je (stejně jako u dalších španělských zákonů) to, že kromě kogentních norem obsahuje také řadu dispozitivních ustanovení. Nabízí možnosti, které během čtyřiceti let její platnosti již byly realizovány (např. možnost přeměny měst Ceuta a Melilla v autonomní společenství), či které je stále možné uskutečnit (např. možnost vytvářet rozličná uskupení obcí). Španělsko je stejně jako Česká republika ve své ústavě definováno jako unitární stát, ovšem s rozsáhlou mírou autonomie. Občanům je zaručena samospráva, která je realizována v třístupňové soustavě, kterou tvoří obce, provincie a autonomní společenství. Samosprávné celky jsou podle Ústavy řízeny zastupitelstvy, Ústava se však zmiňuje o volbách pouze do zastupitelstev obcí a autonomních společenství. Tato zastupitelstva jsou občany volena přímo. Zastupitelstvo provincie je voleno nepřímou, přičemž tento způsob není zmiňován v Ústavě, ale ve speciálním zákoně, kterým jsou upraveny volby do veřejných orgánů.

Co se týká další právní úpravy otázek teritoriální organizace České republiky, za základní zákony v této otázce lze považovat zákon o obcích a zákon o krajích, které detailně rozvíjí otázky spojené s organizací obcí, respektive krajů. Lze konstatovat, že mezi obcemi a kraji není v jejich vnitřní struktuře a organizaci značný rozdíl, rozdílné jsou pak především jejich kompetence. Dokladem tohoto tvrzení může být hlavní město. I přesto, že jsou poměry Prahy upraveny zvláštním zákonem o hlavním městě Praze, struktura Prahy se výrazně neliší od struktury statutárních měst a zároveň nevykazuje zásadnější rozdíly oproti jiným krajům České republiky.

Za základ právní úpravy otázek územního uspořádání Španělska lze kromě Ústavy považovat zákon o základech místního režimu a statuty jednotlivých autonomních společenství. Zákon o základech místního režimu pojednává o obcích a provinciích. Důvodem spojení těchto dvou celků do jednoho společného zákona je fakt, že jejich vnitřní struktura je velmi podobná a lze tvrdit, že toto sjednocení struktur je

téměř totožné s obdobnou organizací obcí a krajů v České republice. Městům Madrid, Barcelona a Zaragoza udělují zvláštní zákony speciální režim, který spočívá v rozšíření jejich kompetencí.

Značně odlišné od obcí a provincií je uspořádání autonomních společenství. Základem této odchylky je samotná Ústava, která autonomní společenství jasně odděluje od obcí a provincií. Kromě mírně odlišné struktury orgánů, která vychází již z Ústavy, je pak specifický režim jednotlivých společenství podepřen především jejich autonomními statuty.

6.2 Srovnání územních celků

Posloupnost této podkapitoly bude logicky sledovat organizaci jednotlivých územních celků ve státě, tedy od nižších celků – obcí – k celkům vyšším. Jak záhy uvidíme, tento postup je vhodný i z toho důvodu, že zatímco nižší celky nejsou v obou zemích příliš odlišné, s postupem výše se objevuje řada poměrně zásadních rozdílů.

6.2.1 Obce

Základním samosprávným celkem jsou jak v České republice, tak ve Španělsku, obce. Obcím je přidělena vlastní právní subjektivita, takže mohou jednat samostatně a svým vlastním jménem, při svém konání však musí hájit a respektovat veřejný zájem. Struktura orgánů obcí je v obou zemích obdobná. Základním orgánem je zastupitelstvo, které je v obou případech voleno přímo občany obce. Představitelem obce je starosta, výkonem orgánem je jak v České republice, tak ve Španělsku rada. Prvním výrazným rozdílem je až český obecní úřad. Absence obdobného orgánu ve Španělsku je logická, uvědomíme-li si, že hlavním úkolem obecního úřadu je výkon státní správy. Jak již bylo zmíněno výše, ve Španělsku samosprávné orgány vykonávají přenesenou státní správu jen velmi sporadicky a existence orgánu tohoto typu tedy není nezbytná.

Tím se dostáváme k působnosti obcí. Zatímco české obce vykonávají jak samosprávnou činnost, tak také státní správu formou přenesené působnosti, ve Španělsku je státní správa vykonávána v první řadě jinými způsoby, než prostřednictvím samosprávných celků. Co se týká samosprávného působení českých i španělských obcí, lze konstatovat, že to je v obou zemích velmi podobné. Z těchto

shodných okruhů jmenujme např. územní plánování, zajišťování bezpečnosti na veřejných místech či péči o veřejnou zeleň. V obou zemích mají také obce možnost seskupovat se do sdružení a svazků, jejichž účelem je prosazování společných zájmů obcí, přičemž ve Španělsku k tomuto procesu dochází častěji a rozsáhlejším způsobem.

Jedním z mála rozdílů mezi českými a španělskými obcemi je fakt, že ve španělském právu nejsou rozlišovány typy obcí tak, jako je tomu v českém právu. Nutno však podotknout, že rozdíl mezi českými obcemi, městysy a městy je spíše formální a nemá výraznější dopady na chod těchto obcí. Analogii lze nalézt pouze mezi statutárními městy a tzv. obcemi s vysokým počtem obyvatel. Těmto obcím je oproti jiným zaručena možnost členění na části či obvody, které mají vlastní správu. Speciální režimy pak zaručují zvláštní zákony v České republice Praze, ve Španělsku Madridu, Barceloně a Zaragoze.

6.2.2 Vyšší územní celky

Postoupíme-li v soustavě územních celků výše, narazíme vzápětí na první velký problém. Zatímco česká soustava je dvoustupňová, ta španělská má stupně tři. Na první pohled se nabízí možnost srovnání španělského systému se systémem, který existoval v České republice před rokem 2000. Z tohoto úhlu pohledu by bylo možno připodobnit české okresy k provinciím a kraje k autonomním společenstvím. Jak ale vzápětí uvidíme, tato interpretace by byla zcela chybná. K vyřešení tohoto problému nám pomůže porovnání kompetencí a působnosti krajů, provincií a autonomních společenství.

Provincie, jak bylo zmíněno výše, je územní jednotkou, která slouží především k výkonu státní správy. V rámci samostatné činnosti je jejím základním úkolem pomoc a asistence obcím a zajišťování spolupráce mezi obcemi. Tato činnost je velmi podobná samostatné působnosti krajů. Oproti tomu většina úseků, na kterých kraje vykonávají činnost v rámci přenesené působnosti, tedy např. zdravotnictví, správa infrastruktury či ochrana životního prostředí, jsou ve Španělsku realizovány autonomními společenstvími v rámci jejich samostatné působnosti. Lze tedy konstatovat, že na úrovni územních celků vyšších než obce mezi Českou republikou a Španělskem chybí přímé analogie a že kraje představují určitý mezistupeň mezi provinciemi a autonomními

společenstvími.

Co se týká podobností mezi kraji a provinciemi, lze jmenovat např. obdobné uspořádání orgánů, stejně jako tomu je u obcí. Základním orgánem je zastupitelstvo, které je reprezentováno hejtmanem/předsedou, výkonným orgánem je rada. Specifikem provincií je fakt, že jejich zastupitelstva nejsou volena přímo občany, ale nepřímo z řad členů obecních zastupitelstev, čímž se prohlubuje aspekt spolupráce mezi obcemi a provinciemi. Českým specifikem je pak krajský úřad. Dalším ze styčných bodů je fakt, že jak kraj, tak i provincie jsou oba volebními obvody pro volbu poslanců. Provincie je zároveň i obvodem pro volbu senátorů, avšak v České republice jsou senátoři voleni ze zvláštních obvodů. Zcela odlišný prvek pak představují provincie se zvláštním režimem, ať už historickým, tak ostrovním. Tento prvek v České republice zcela chybí na jakékoli úrovni.

Mezi kraji a autonomními společenstvími lze opět nalézt analogii ve struktuře orgánů. Nejvyšším orgánem společenství je přímo volené zákonodárné shromáždění v jehož čele stojí prezident, výkonným orgánem je vláda. Autonomní společenství však navíc běžně zřizují další orgány, krajský úřad opět analogii nemá. Osobitým prvkem jsou autonomní statuty, které jsou nejvyšším právním předpisem platným výhradně na území autonomního společenství. Výraznou odlišností od českého systému je také existence autonomních měst.

Jak již bylo zmíněno výše, činnosti, které kraje vykonávají v rámci přenesené působnosti (a které jsou tedy kompetencemi státu), jsou často shodné s činnostmi, které spadají do samostatné působnosti autonomních společenství a společenství je vykonávají zcela nezávisle. Úseky, na kterých autonomní společenství vykonávají činnost v rámci přenesené působnosti nejsou příliš rozsáhlé a jedná se především o oblasti plánování, regulace či správy některých státních institucí (věznice, muzea, archivy apod.). Osobité kompetence autonomních společenství, jako jsou např. výše jmenovaná jazyková politika, rozsáhlá finanční samospráva nebo organizace vlastní autonomní policie, jsou kompetence, které u českých samosprávných celků nemají obdoby a v České republice jsou realizovány na celostátní úrovni.

7. Rozbor příslušné právní terminologie

Tato kapitola bude rozdělena do dvou částí. V první z nich budu věnovat pozornost otázce překladu vybraných problematických pojmů. Druhá část této kapitoly obsahuje terminologický glosář, jehož sestavení bylo sekundárním cílem této práce.

V této části mé práce bych chtěl také vysvětlit, jakým způsobem jsem do češtiny překládal španělské termíny, které se objevují v této práci. Základním pramenem překladů pro tuto práci byl Španělsko-český právní a ekonomický slovník od Jiřího Bryndy. Avšak čtenář, který je obeznámen se španělskou právní terminologií, v průběhu práce již jistě postřehl, že řada termínů byla do češtiny přeložena velmi odlišně od jejich běžného překladu. Zde bych chtěl nyní objasnit způsob, jakým jsem při překládání těchto výrazů postupoval.

Mojí hlavní snahou při překládání španělských termínů bylo zdůraznit analogie a styčné body, které existují mezi systémy obou států. Z tohoto důvodu je řada termínů do češtiny přeložena tak, aby se přiblížily svým českým protějškům. Chtěl bych zdůraznit, že v řadě případů snad ani nelze mluvit o klasickém překladu, jako spíše o nahrazení termínu jeho funkčním ekvivalentem. Konkrétním pojmům, které jsem takto překládal, věnuji prostor v následující podkapitole.

7.1 Překlad vybraných pojmů

V této části se budu věnovat některým problematickým pojmům, které se objevily výše v textu. Jedná se o pojmy, které jsou v této práci přeloženy několika různými způsoby, nebo o pojmy, které jsem přeložil odlišně od jejich běžného překladu.

Prvním z problematických pojmů je výraz „*presidente*“, který je do češtiny možno přeložit buďto jako prezident, nebo jako předseda. Výraz předseda jsem použil při překladu spojení „*presidente de la diputación*“, tedy předseda zastupitelstva provincie. Naopak jako prezident je tento výraz běžně překládán ve spojení „*presidente de la comunidad autónoma*“, tedy prezident autonomního společenství.

Postup, který jsem popsal v úvodu této kapitoly, jsem použil při překladu výrazu „*ayuntamiento*“. Ten je v této práci přeložen jako obecní zastupitelstvo, ačkoli slovník Jiřího Bryndy nabízí výrazy obecní úřad, radnice či obecní rada. Právě výrazům obecní

úřad či radnice jsem se snažil záměrně vyhnout. Španělské *ayuntamiento* je podle své definice v zákoně zastupitelským orgánem, který je obdobou českého obecního zastupitelstva. Jak jsme již viděli výše, český obecní úřad je orgánem od obecního zastupitelstva zcela odlišným a ve Španělsku nemá žádnou analogii. Z tohoto důvodu jsem rozhodl nepřekládat *ayuntamiento* jako obecní úřad a pro potřeby této práce jsem raději zvolil výraz obecní zastupitelstvo, který dle mého názoru lépe zdůrazní analogii mezi orgány českých a španělských obcí.

Na tento problematický pojem hned vzápětí navazuje další a to sice pojem „*concejal*“, kterým se ve Španělsku označuje člen obecního zastupitelstva (*ayuntamiento*). Tento výraz je běžně překládán jako radní. Já jsem v této práci ovšem zvolil jinou možnost a tento výraz jsem přeložil jako zastupitel, člen obecního zastupitelstva. Hlavním důvodem tohoto překladu byla především snaha vyhnout se nejednoznačnosti, která by mohla vzniknout v souvislosti s výrazem „*junta de gobierno local*“, který jsem přeložil jako obecní rada. Tento orgán je analogií české obecní rady a výraz rada se mi při překladu jeho názvu jevil jako nejvhodnější. Problémem je ovšem skutečnost, že členy tohoto orgánu jsou jen někteří *concejales*. Z tohoto důvodu mi nepřišlo vhodné překládat *concejal* jako radní, ale raději jsem zvolil výraz zastupitel, neboť *concejales* jsou právě členy obecního zastupitelstva.

Jak jsem zmínil výše, výraz „*junta de gobierno local*“ jsem v této práci přeložil jako obecní rada. Analogicky jsem pak výraz „*junta de gobierno*“, kterým je nazván výkonný orgán provincie, překládal jako rada provincie.

Dalším z pojmů, který byl v této práci přeložen více způsoby je „*consejo*“. *Consejo insular*, neboli ostrovní rada, je název orgánů Baleárských ostrovů, které jsou ovšem formálně zastupitelstvem. V této práci je výraz *consejo* ovšem přeložen také jako vláda. Tuto možnost jsem použil při překladu spojení „*consejo de gobierno*“, které jsem přeložil jako vláda autonomního společenství. Pojem rada se v této práci objevuje ještě jednou a to při překladu termínu „*consejo abierto*“, tedy otevřená rada. Zde je třeba si všimnout rozdílu mezi výrazy *consejo* a *concejo*. Zatímco *consejo* může být jak název orgánu, tak i rada v abstraktním smyslu (radit, poradit), *concejo* je vždy pouze rada ve smyslu orgánu (viz *concejal*, standardně překládáno jako radní).¹⁷⁸

178 Dostupné z: (<http://dle.rae.es/?w=diccionario>), [cit. 2018-02-26].

Obdobným způsobem, jako při překladu výrazu *ayuntamiento*, jsem přistupoval k překladu výrazu „*diputación*“. Ten jsem překládal jako zastupitelstvo provincie, kterým tento orgán ve své podstatě je, ačkoli slovník Jiřího Bryndy tento výraz nepoužívá. Spojení „*diputación provincial*“ Brynda překládá jako zemský úřad. Tento výraz však dle mého názoru působí v kontextu současné České republiky příliš archaicky a nikterak neasociuje poměry 21. století.

Dva z pojmů, který byly v této práci přeloženy do češtiny obdobným způsobem, jsou „*comarca*“ a „*partido judicial*“. Výraz *comarca* je přeložen jako okres, spojení *partido judicial* jsem pak překládal jako soudní okres.

7.2 Glosář

Následující španělsko-český terminologický glosář obsahuje jednak pojmy, kterým byl věnován prostor výše, jednak další vybrané pojmy, které se nachází v textu této práce. Jedná se o názvy územních jednotek, jejich orgánů a dalších institucí.

U španělských lemmat je vždy uveden rod a podoba množného čísla. Většina českých překladů je přesně převzata ze slovníku Jiřího Bryndy nebo z něj alespoň velkou měrou vychází (např. pro výraz *diputado* nabízí Brynda překlad zastupitel, já v glosáři používám výraz zastupitel provincie, neboť v tomto kontextu se výraz *diputado* v této práci objevil). Kurzívou jsou pak v glosáři označeny mé vlastní překlady, které jsem použil jednak z důvodů, které jsem vysvětlil výše v této kapitole, jednak proto, že ani v Bryndově, ani v jiném slovníku dané španělské výrazy přeloženy nejsou (např. *entidad local*).

Španělský výraz	Český ekvivalent
Administración local , <i>f (pl. -es)</i>	Místní správa
Alcalde , <i>m (pl. -s)</i>	Starosta
Área metropolitana , <i>f (pl. -s)</i>	Metropolitní oblast
Asamblea legislativa , <i>f (pl. -s)</i>	Zákonodárné shromáždění
Audiencia Provincial , <i>f (pl. -s)</i>	Provinční soud
Ayuntamiento , <i>m (pl. -s)</i>	<i>Zastupitelstvo obce</i>

Cabildo insular , <i>m (pl. -s)</i>	Rada pro ostrovní záležitosti
Comarca , <i>f (pl. -s)</i>	Okres
Comunidad autónoma , <i>f (pl. -es)</i>	Autonomní společenství
Concejal , <i>m (pl. -es)</i>	<i>Zastupitel obce</i>
Concejo abierto , <i>m (pl. -s)</i>	Otevřená rada
Consejo insular , <i>m (pl. -s)</i>	Ostrovní rada
~ de gobierno	<i>Vláda (autonomního společenství)</i>
Defensor del pueblo , <i>m (pl. -es)</i>	Veřejný ochránce práv, ombudsman
Delegado de gobierno , <i>m (pl. -s)</i>	Vládní zmocněnec
Diputación , <i>f (pl. -es)</i>	<i>Zastupitelstvo provincie</i>
Diputado , <i>m (pl. -s)</i>	Zastupitel provincie
Distrito , <i>m (pl. -s)</i>	Obvod
Entidad local , <i>f (pl. -es)</i>	<i>Místní subjekt</i>
Estatuto , <i>m (pl. -s)</i>	Statut
Junta de gobierno , <i>f (pl. -s)</i>	<i>Rada provincie</i>
~ local	<i>Rada města</i>
Juzgado , <i>m (pl. -s)</i>	Soud
~ de lo Contencioso Administrativo	Správní soud
~ de Menores	Soud pro mladistvé
~ de lo Mercantil	Obchodní soud
~ de Violencia sobre la Mujer	<i>Soud ve věcech násilí páchaného na ženách</i>
~ de Paz	Smírčí soud
~ de lo Penal	Trestní soud
~ de Primera Instancia e Instrucción	Okresní a vyšetřovací soud
~ de lo Social	Pracovní soud

~ de Vigilancia Penitenciaria	Soud dohlížející nad výkonem trestu
Mancomunidad , <i>f (pl. -es)</i>	Společenství
Municipio , <i>m (pl. -s)</i>	Obec
~ de gran población	Obec s vysokým počtem obyvatel
Ordenanza , <i>f (pl. -s)</i>	Nářízení (obce, provincie)
Partido judicial , <i>m (pl. -s)</i>	Soudní okres
Presidente , <i>m (pl. -s)</i>	Předseda zastupitelstva; prezident
Provincia , <i>f (pl. -s)</i>	Provincie
Subdelegado de gobierno , <i>m (pl. -s)</i>	Vládní zmocněnec v provincii
Teniente de alcalde , <i>m (pl. -s)</i>	<i>Místostarosta</i>
Tribunal Superior de Justicia , <i>m (pl. -es)</i>	Vrchní soud
Vicepresidente , <i>m (pl. -s)</i>	Místopředseda

8. Závěr

Tato bakalářská práce, která je věnována komparativní analýze české a španělské ústavy s přihlédnutím k rozdílům daným odlišným správním uspořádáním státu, měla dva cíle: primárním cílem bylo potvrdit či vyvrátit hypotézu, že španělské samosprávné orgány mají rozsáhlejší kompetence než orgány české, sekundárním cílem bylo sestavení dvojjazyčného španělsko-českého glosáře s termíny z příslušné oblasti.

Celá práce je rozdělena do celkem šesti částí. První dvě části jsou věnovány definování samotného pojmu ústava a především pak pojmům státní správa a samospráva, které jsou pro tuto práci stěžejní a bez kterých by nebylo možné zabývat se otázkami správního uspořádání státu. Již v této části jsme narazili na první velký rozdíl mezi Českou republikou a Španělskem, kterým je odlišná koncepce vztahu státní správy a samosprávy. V České republice existující model smíšené správy, v rámci nějž je podstatná část státní správy vykonávána samosprávnými celky, je zcela odlišný od španělského modelu, v jehož rámci jsou samospráva a státní správa povětšinou striktně odděleny a k jejich interferenci dochází jen zřídka.

Těžištěm celé práce jsou třetí a čtvrtá kapitola, kde jsem provedl podrobnou analýzu územního uspořádání České republiky a Španělského království. Zaměřil jsem se na jednotlivé územní celky, na jejich vnitřní organizaci a působnost a především pak na to, v jakých oblastech vykonávají svojí samosprávnou činnost a jakým způsobem je na jejich území vykonávána státní správa. Stejně tak jsem věnoval pozornost i dalším aspektům, jako jsou např. vztah územních celků k organizaci soudní soustavy a role těchto celků v systému volebních obvodů pro místní i parlamentní volby, čímž se také dostávám k otázce participace občanů na výkonu veřejné moci ve státě.

Nejdůležitější částí celé práce je samotná komparativní analýza, v které jsem navzájem porovnal systémy obou států. Co se týká srovnání obou ústav, lze prohlásit, že v otázkách územního uspořádání vykazují řadu společných rysů. Oba státy jsou definovány jako unitární stát a jejich občanům se zaručuje právo na samosprávu. Nutno ovšem poznamenat, že španělská ústava samosprávným celkům navíc zaručuje rozsáhlou možnost autonomie, díky které je Španělsko fakticky téměř federací.

Co se týká porovnání jednotlivých územních celků, závěrem práce lze tvrdit, že

výkon samosprávy v českých a španělských obcích je velmi podobný. Stejně tak i jejich vnitřní organizace je podobná. Opět je zde ovšem patrná odlišná koncepce vztahu státní správy a samosprávy, díky které mají české obce na starosti kromě své samosprávy také výkon státní správy. Oproti tomu u vyšších celků lze nalézt naprosto zásadní rozdíly. Zatímco samostatná působnost českých krajů není příliš rozsáhlá a těžiště jejich činnosti spočívá především v přeneseném výkonu státní správy, španělské autonomní oblasti disponují rozsáhlou škálou kompetencí, které působnost krajů výrazně převyšují. Do oblasti samostatné působnosti autonomních společenství spadá i řada úseků, na kterých v České republice nevykonávají činnost samosprávné celky, ale stát.

Zásadním rozdílem je také skutečnost, že ne všechny španělské územní celky (ať už na úrovni provincií, tak i na úrovni autonomních společenství) mají stejný právní režim. Speciální režim mají ostrovy a autonomní města Ceuta a Melilla, zvláštní postavení mezi španělskými provinciemi pak mají tři historické provincie, které tvoří společenství Baskicko. Specifický způsob správy panuje v autonomních společenstvích, která jsou tvořena jedinou provincií. Výraznou odlišností Španělska je také otázka autonomní legislativy, díky které mají jednotlivá autonomní společenství možnost upravovat své vnitřní poměry odlišně od ostatních společenství. Díky tomu pak mají některá společenství vlastní jazykovou politiku, řídí vlastní autonomní policii a spravují své finanční záležitosti větší měrou a nezávisleji na státu než jiná společenství. Oproti tomu všemu je třeba zdůraznit, že v České republice neexistují regiony s jiným právním režimem než mají ostatní. Za jedinou výjimku snad lze považovat hlavní město Prahu, která ale spíše, než že by měla vlastní specifický režim, je přechodem mezi krajem a statutárním městem.

Závěrem chci jen dodat, že jsem přesvědčen, že má počáteční hypotéza o rozsáhlejších kompetencích španělských samosprávných orgánů se z větší části potvrdila. Zatímco postavení a kompetence obcí jsou srovnatelné, na úrovni vyšších celků je rozsáhlejší míra samosprávy ve Španělsku více než zjevná.

Resumé

Este trabajo de fin de grado es dedicado a una análisis comparativa de las constituciones checa y española en consideración a las diferencias que vienen de la organización territorial distinta. El trabajo tuvo dos metas. La meta primaria fue confirmar o desmentir una hipótesis según cual los órganos autogestionarios españoles disponen de competencias más extensas que los órganos checos. La meta secundaria fue formación de un glosario bilingüe español-checo con los términos del campo correspondiente.

El trabajo entero es dividido en ocho partes. En la introducción del trabajo se determina la hipótesis principal y se aclaran sus fundamentos. La segunda parte es dedicada a una definición breve del termino constitución y a un esbozo de la evolución de la constitucionalidad en los territorios de la República Checa y del Reino de España, siguiendo por una presentación corta de las ambas constituciones contemporáneas. En la tercera parte del trabajo se definen los términos de la administración pública y autogobierno, los cuales son cruciales para este trabajo y sin cuales no sería posible tratar del tema de la organización administrativa de un estado.

La cuarta parte es dedicada a una análisis detallada de la organización territorial de la República Checa. Este capítulo empieza con una análisis del arreglo constitucional de este tema y con un esbozo del arreglo sucesivo en el marco del derecho checo. Sigue una análisis de las ambas unidades territoriales autogestionarias checas, de los municipios y regiones. La atención es prestada a la estructura interior de las unidades y a sus competencias, igual que a otros aspectos, como son por ejemplo las relaciones de las ambas unidades con la organización del sistema judicial y el papel de las unidades en el sistema de los distritos electorales para las elecciones generales con lo cual se toca la cuestión de la participación ciudadana en la ejecución del poder público en un estado. Una parte corte al final del capítulo es dedicada asimismo a los distritos.

El parte siguiente de este trabajo trata de una análisis de la organización territorial del Reino de España. Igual que en el capítulo anterior, la introducción de este parte se dedica al arreglo constitucional del asunto de la organización territorial y al arreglo sucesivo. La mayoría de este capítulo enfoca una análisis de las unidades

territoriales de España, los cuales son los municipios, las provincias y las comunidades autónomas. Se presta otra vez la atención a la estructura interior de las unidades y a sus competencias. Un énfasis especial se pone sobre todo en las peculiaridades de las unidades, como son por ejemplo las diferencias entre las provincias particulares y especialmente las diferencias entre las comunidades autónomas. Sobre todo al tema de las comunidades autónomas se dedica un espacio relativamente amplio. Igual que en el capítulo anterior, también aquí se presta atención a la organización del sistema judicial en el territorio de España y al asunto de las elecciones locales y generales.

El sexto capítulo del trabajo se dedica a la análisis comparativa propia. Este capítulo es dividido en dos partes. La primera trata de la comparación de ambas constituciones y marcos legislativos de la organización territorial de los dos países. En la otra parte se comparan las unidades territoriales. Este subcapítulo empieza con la comparación de los municipios checos y españoles y continúa con la comparación de los regiones con las provincias y comunidades autónomas. Es evidente que este análisis ha confirmado parcialmente la hipótesis inicial según cual los órganos autogestionarios españoles tienen las competencias más extensas de los órganos checos. Mientras que la ejecución del autogobierno en los municipios checos y españoles es muy parecida, en cuanto a las unidades superiores se pueden encontrar diferencias absolutamente fundamentales. Las comunidades autónomas españolas obviamente disponen de una variedad de competencias bastante extensa que supera considerablemente las competencias de los regiones checos.

En la séptima parte del trabajo se dedica un espacio a una análisis de algunos términos problemáticos que aparecen en el texto del trabajo. Este capítulo contiene también un glosario terminológico, cual formación fue la meta secundaria de este trabajo. El trabajo entero concluye con un capítulo en cual se presentan los resultados de la análisis comparativa.

Seznam použité literatury

Příslušné právní předpisy

Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky.

Ústavní zákon č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávných celků a o změně ústavního zákona České národní rady č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky.

Zákon č. 36/1960 Sb., o územním členění státu.

Zákon č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů.

Zákon č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky.

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení).

Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení).

Zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze.

Zákon č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích.

Zákon č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností.

Vyhláška č. 564/2002 Sb., o stanovení území okresů České republiky a území obvodů hlavního města Prahy.

Constitución Española, de 29 de diciembre de 1978.

Ley Orgánica 3/1979, de 18 de diciembre, de Estatuto de Autonomía para el País Vasco.

Ley Orgánica 1/1981, de 6 de abril, de Estatuto de Autonomía para Galicia.

Ley Orgánica 3/1981, de 6 de abril, del Defensor del Pueblo.

Ley Orgánica 7/1981, de 30 de diciembre, de Estatuto de Autonomía para Asturias.

Ley Orgánica 8/1981, de 30 de diciembre, de Estatuto de Autonomía para Cantabria.

Ley Orgánica 4/1982, de 9 de junio, de Estatuto de Autonomía para la Región de Murcia.

Ley Orgánica 5/1982, de 1 de julio, de Estatuto de Autonomía de la Comunidad Valenciana.

Ley Orgánica 9/1982, de 10 de agosto, de Estatuto de Autonomía de Castilla-La Mancha.

Ley Orgánica 10/1982, de 10 de agosto, de Estatuto de Autonomía de Canarias.

Ley Orgánica 13/1982, de 10 de agosto, de reintegración y mejoramiento del Régimen Foral de Navarra.

Ley Orgánica 3/1983, de 25 de febrero, de Estatuto de Autonomía de la Comunidad de Madrid.

Ley Orgánica 5/1985, de 19 de junio, del Régimen Electoral General.

Ley Orgánica 6/1985, de 1 de julio, del Poder Judicial.

Ley Orgánica 2/1986, de 13 de marzo, de Fuerzas y Cuerpos de Seguridad.

Ley Orgánica 1/1995, de 13 de marzo, de Estatuto de Autonomía de Ceuta.

Ley Orgánica 6/2006, de 19 de julio, de reforma del Estatuto de Autonomía de Cataluña.

Ley Orgánica 1/2007, de 28 de febrero, de reforma del Estatuto de Autonomía de las Illes Balears.

Ley Orgánica 2/2007, de 19 de marzo, de reforma del Estatuto de Autonomía para Andalucía.

Ley Orgánica 5/2007, de 20 de abril, de reforma del Estatuto de Autonomía de Aragón.

Ley Orgánica 14/2007, de 30 de noviembre, de reforma del Estatuto de Autonomía de Castilla y León.

Ley Orgánica 1/2011, de 28 de enero, de reforma del Estatuto de Autonomía de la Comunidad Autónoma de Extremadura.

Ley 7/1985, de 2 de abril, Reguladora de las Bases del Régimen Local.

Ley 38/1988, de 28 de diciembre, de Demarcación y de Planta Judicial.

Ley 6/1997, de 14 de abril, de Organización y Funcionamiento de la Administración

General del Estado.

Ley 1/2006, de 13 de marzo, por la que se regula el Régimen Especial del municipio de Barcelona.

Ley 22/2006, de 4 de julio, de Capitalidad y de Régimen Especial de Madrid.

Ley 10/2017, de 30 de noviembre, de régimen especial del municipio de Zaragoza como capital de Aragón.

Smlouva o fungování Evropské unie

Tištěná literatura

ARTERA, Antonio Ubieto. *Dějiny Španělska*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 1995. ISBN 80-7106-117-4.

BRYNDA, Jiří. *Španělsko-český právnícký a ekonomický slovník*. Praha: Linde, 2007. ISBN 978-80-7201-669-3.

FOLCH, Borja. *Španělsko: pobřeží Středozemního moře : jižní Španělsko : Baleáry*. Praha: GeoCenter International, 1994. Nelles Guides. ISBN 3-88618-197-9.

GERLOCH, Aleš. *Ústavní systém České republiky: Základy českého ústavního práva*. Praha: Prospektrum, 1994. ISBN 80-85431-85-8.

OSTRÁ, Růžena a Eva SPITZOVÁ. *Úvod do studia románských jazyků*. 4. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 1995. ISBN 8021012587.

PAVLÍČEK, Václav. *Ústavní právo a státověda*. Praha: Linde, 2004. Vysokoškolské právnícké učebnice. ISBN 80-7201-472-2.

PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. ISBN 978-80-7357-614-1.

PRŮCHA, Petr. *Veřejná správa a samospráva*. Praha: Vysoká Škola Aplikovaného Práva, 2004. ISBN 8086775038.

Internetové stránky

<https://portal.gov.cz/odkazy/cr>

<http://apl.czso.cz/iSMS/cisdet.jsp?kodcis=43&strana=1>

<http://www.cssz.cz/cz/o-cssz/profil-organizace/>

<http://www.congreso.es/consti/constitucion/indice/index.htm>

https://es.wikipedia.org/wiki/Constituci%C3%B3n_espa%C3%B1ola_de_1978

https://es.wikipedia.org/wiki/Historia_del_constitucionalismo_espa%C3%B1ol

<http://ssweb.seap.minhap.es/REL/> – registr územních jednotek

https://administracion.gob.es/pag_Home/espanaAdmon/comoSeOrganizaEstado/ComunidadesAutonomas.html

https://administracion.gob.es/pag_Home/atencionCiudadana/boletines-Y-WebsPublicas/websPublicas/WP_EELL/WP_Diputaciones.html

https://administracion.gob.es/pag_Home/atencionCiudadana/boletines-Y-WebsPublicas/websPublicas/WP_EELL/WP_CabildosConsejos.html

https://administracion.gob.es/pag_Home/espanaAdmon/comoSeOrganizaEstado/ComunidadesAutonomas.html

http://www.eldiario.es/politica/Rajoy-cesa-Puigdemont-Govern_0_701680927.html

https://mossos.gencat.cat/es/els_mossos_desquadra/historia_de_la_pg-me/

[https://www.ertzaintza.eus/wps/portal/ertzaintza/!](https://www.ertzaintza.eus/wps/portal/ertzaintza/)

ut/p/c5/jY6xDoIwFEU_qY8Wqo6lUh9agQ6twEI6GNJEwMH4_UJ0FT13PDnJJS2ZN_pn6P0jTKO_kZq0vMsVQ-sUQAnZDoQERIIT1U8-

4Z3KtlkqSwYIPszA6EF3yrqGJXRP3Wpc5cYJg4itvKojUkjePOjvixv1_vFwxEx6-8L3AaruQ-

2BpC1b8A7CYnlQ!!/dl3/d3/L2dJQSEvUUt3QS9ZQnZ3LzZfREhCNTJTnkY5OTRFUUc0NzhONzAwMDAwMDA!/

http://www.navarra.es/home_es/Temas/Seguridad/Cuerpo+de+la+Policia+Foral+de+Navarra/Quienes+Somos/Historia/Historia.htm

http://www.gobiernodecanarias.org/cgpoliciacanaria/policia_canaria/index.html

<http://www.juntadeandalucia.es/organismos/justiciaeinterior/areas/policia/policia-autonomica.html>

http://www.aragon.es/DepartamentosOrganismosPublicos/Departamentos/Presidencia/AreasTematicas/Interior/ci.unidad_policia_adscrita_UPA.detalleDepartamento?channelSelected=5dff23556439d210VgnVCM1000002e551bacRCRD

<http://cpapx.xunta.gal/creacion-e-despregue-da-u.p.a.>

<https://web.archive.org/web/20130710184931/http://www.gov.gva.es/lrportal/ca/web/orgconselleria-de-gobernacion/policia-de-la-generalitat>

https://www.elconfidencial.com/espana/2014-01-11/la-crisis-y-las-deudas-liquidacion-la-triste-y-corta-vida-de-la-policia-autonomica-asturiana_74874/

<http://www.poderjudicial.es/cgpj/es/Poder-Judicial/Tribunales-Superiores-de-Justicia/TSJ-Andalucia--Ceuta-y-Melilla/Informacion-Institucional/Que-es-el-TSJ-Andalucia--Ceuta-y-Melilla/>

<http://www.congreso.es/consti/constitucion/indice/sinopsis/sinopsis.jsp?art=5&tipo=4>

<http://www.minhafp.gob.es/es-ES/Areas%20Tematicas/Financiacion%20Autonomica/Paginas/Regimen%20comun.aspx>

<http://www.minhafp.gob.es/es-ES/Areas%20Tematicas/Financiacion%20Autonomica/Paginas/Canarias.aspx>

<http://www.minhafp.gob.es/es-ES/Areas%20Tematicas/Financiacion%20Autonomica/Paginas/Ceuta%20y%20Melilla.aspx>

<http://www.minhafp.gob.es/es-ES/Areas%20Tematicas/Financiacion%20Autonomica/Paginas/Regimen%20foral1.aspx>

<https://www.policia.es/cnp/competencias/competencias.html>

Přílohy

Příloha I:

Seznam statutárních měst, údaje o počtu obyvatel a krajská příslušnost měst.¹⁷⁹

Město:	Počet obyvatel (k 31.12.2016):	Kraj:
Kladno	68 660	Středočeský
České Budějovice	93 470	Jihočeský
Plzeň	170 548	Plzeňský
Karlovy Vary	49 046	Karlovarský
Ústí nad Labem	92 984	Ústecký
Liberec	103 853	Liberecký
Jablonec nad Nisou	45 702	Liberecký
Hradec Králové	92 929	Královéhradecký
Pardubice	90 044	Pardubický
Jihlava	50 559	Vysočina
Brno	377 973	Jihomoravský
Zlín	75 117	Zlínský
Olomouc	100 378	Olomoucký
Přerov	43 791	Olomoucký
Chomutov	48 739	Ústecký
Děčín	49 521	Ústecký
Frýdek-Místek	56 719	Moravskoslezský
Ostrava	291 634	Moravskoslezský
Opava	57 387	Moravskoslezský
Havířov	73 274	Moravskoslezský

179 Dostupné z: (<https://www.czso.cz/documents/10180/51020244/32020317c03.pdf/7196ac6b-c85d-4138-9efb-9ebc55c52798?version=1.0>), [cit. 2018-02-03].

Most	66 768	Ústecký
Teplice	49 697	Ústecký
Karviná	54 413	Moravskoslezský
Mladá Boleslav	44 056	Středočeský
Prostějov	43 975	Olomoucký

Příloha II:

Limity pro stanovení počtu členů zastupitelstva obce (v České republice) v závislosti na počtu obyvatel obce.¹⁸⁰

Počet obyvatel obce:	Počet členů zastupitelstva:
do 500 obyvatel	5 až 15 členů
nad 500 do 3 000 obyvatel	7 až 15 členů
nad 3 000 do 10 000 obyvatel	11 až 25 členů
nad 10 000 do 50 000 obyvatel	15 až 35 členů
nad 50 000 do 150 000 obyvatel	25 až 45 členů
nad 150 000 obyvatel	35 až 55 členů

Příloha III:

Seznam krajů České republiky.¹⁸¹

Název kraje:	Počet obyvatel:	Krajské město:
Praha	1 272 732	Praha
Středočeský kraj	1 333 249	Praha
Jihočeský kraj	638 307	České Budějovice
Plzeňský kraj	577 638	Plzeň
Karlovarský kraj	297 317	Karlovy Vary

180 Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), § 68.

181 Dostupné z: (<https://www.czso.cz/documents/10180/51020244/32020317c04.pdf/799a5e0b-eb6d-4719-86d2-5476789758e2?version=1.0>), [cit. 2018-02-07].

Ústecký kraj	822 300	Ústí nad Labem
Liberecký kraj	440 179	Liberec
Královéhradecký kraj	551 177	Hradec Králové
Pardubický kraj	516 553	Pardubice
Vysočina	509 187	Jihlava
Jihomoravský kraj	1 176 972	Brno
Olomoucký kraj	634 081	Olomouc
Zlínský kraj	584 155	Zlín
Moravskoslezský kraj	1 211 437	Ostrava

Příloha IV:

Limity pro stanovení počtu členů zastupitelstva kraje v závislosti na počtu obyvatel kraje.¹⁸²

Počet obyvatel kraje:	Počet členů zastupitelstva:
do 600 000 obyvatel	45 členů
nad 600 000 do 900 000 obyvatel	55 členů
nad 900 000 obyvatel	65 členů

Příloha V:

Limity pro stanovení počtu členů zastupitelstva obce (ve Španělsku) v závislosti na počtu obyvatel obce.

Počet obyvatel obce:	Počet členů zastupitelstva:
do 100 obyvatel	3 zastupitelé
od 101 do 250 obyvatel	5 zastupitelů
od 251 do 1 000 obyvatel	7 zastupitelů
od 1 001 do 2 000 obyvatel	9 zastupitelů

¹⁸² Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), § 31.

od 2 001 do 5 000 obyvatel	11 zastupitelů
od 5 001 do 10 000 obyvatel	13 zastupitelů
od 10 001 do 20 000 obyvatel	17 zastupitelů
od 20 001 do 50 000 obyvatel	21 zastupitelů
od 50 001 do 100 000 obyvatel	25 zastupitelů

Od 100 001 obyvatele výše přibývá jeden zastupitel na každých dalších 100 000 obyvatel. V případě, že by výsledný počet zastupitelů měl být sudý, přibývá další jeden zastupitel, aby bylo vždy dosaženo lichého počtu členů.¹⁸³

Příloha VI:

Seznam provincií Španělského království.¹⁸⁴

Název provincie:	Počet obyvatel (2017):	Sídlo provincie:
Albacete	390 032	Albacete
Alicante/Alacant	1 825 332	Alicante/Alacant
Almería	706 672	Almería
Araba/Álava	326 574	Vitoria-Gasteiz
Asturias	1 034 960	Oviedo
Ávila	160 700	Ávila
Badajoz	679 884	Badajoz
Balears, Illes	1 155 999	Palma
Barcelona	5 576 037	Barcelona
Bizkaia	1 148 302	Bilbao
Burgos	358 171	Burgos
Cáceres	400 036	Cáceres

¹⁸³ Ley Orgánica 5/1985, de 19 de junio, del Régimen Electoral General, čl. 179.

¹⁸⁴ Dostupné z: (http://www.ine.es/FichasWeb/RegProvincias.do?fichas=4&buse_comu=&botonFichas=Ir+a+la+tabla+de+resultados;http://ssweb.seap.minhap.es/REL/frontend/inicio/provincias/all), [cit. 2018-02-25].

Cádiz	1 239 435	Cádiz
Cantabria	580 295	Santander
Castellón/Castelló	575 470	Castellón de la Plana/ Castelló de la Plana
Ciudad Real	502 578	Ciudad Real
Córdoba	788 219	Córdoba
Coruña, A	1 120 294	A Coruña
Cuenca	198 718	Cuenca
Gipuzkoa	719 282	Donostia/San Sebastián
Girona	755 716	Giron
Granada	912 938	Granada
Guadalajara	253 310	Guadalajara
Huelva	518 930	Huelva
Huesca	219 702	Huesca
Jaén	643 484	Jaén
León	468 316	León
Lleida	432 384	Lleida
Lugo	333 634	Lugo
Madrid	6 507 184	Madrid
Málaga	1 630 615	Málaga
Murcia	1 470 273	Murcia
Navarra	643 234	Pamplona/Iruña
Ourense	311 680	Ourense
Palencia	163 390	Palencia
Palmas, Las	1 100 480	Las Palmas de Gran Canaria
Pontevedra	942 731	Pontevedra

Rioja, La	315 381	Logroño
Salamanca	333 603	Salamanca
Santa Cruz de Tenerife	1 007 641	Santa Cruz de Tenerife
Segovia	154 184	Segovia
Sevilla	1 939 527	Sevilla
Soria	88 903	Soria
Tarragona	791 693	Tarragona
Teruel	135 562	Teruel
Toledo	686 841	Toledo
Valencia/València	2 540 707	Valencia/València
Valladolid	521 130	Valladolid
Zamora	177 404	Zamora
Zaragoza	953 486	Zaragoza

Příloha VII:

Limity pro stanovení počtu členů zastupitelstva provincie v závislosti na počtu obyvatel provincie.¹⁸⁵

Počet obyvatel obce:	Počet zastupitelů:
do 500 000 obyvatel	25 zastupitelů
od 500 001 do 1 000 000 obyvatel	27 zastupitelů
od 1 000 001 do 3 500 000 obyvatel	31 zastupitelů
nad 3 500 001 obyvatel	51 zastupitelů

¹⁸⁵ Ley Orgánica 5/1985, de 19 de junio, del Régimen Electoral General, čl. 204.

Příloha VIII:

Seznam autonomních společenství Španělského království.¹⁸⁶

Název autonomního společenství:	Hlavní město:	Počet obyvatel (2017):
Andalucía	Sevilla	8 379 820
Aragón	Zaragoza	1 308 750
Asturias, Principado de	Oviedo	1 034 960
Balears, Illes	Palma de Mallorca	1 115 999
Canarias	Santa Cruz de Tenrife / Las Palmas de Gran Canaria	2 108 121
Cantabria	Santander	580 295
Castilla y León	Valladolid	2 425 801
Castilla – La Mancha	Toledo	2 031 479
Cataluña	Barcelona	7 555 830
Comunitat Valenciana	Valencia	4 941 509
Extremadura	Mérida	1 079 920
Galicia	Santiago de Compostela	2 708 339
Madrid, Comunidad de	Madrid	6 507 184
Murcia, Región de	Murcia	1 470 273
Navarra, Comunidad Foral de	Pamplona	643 234
País Vasco	Vitoria	2 194 158
Rioja, La	Logroño	315 381
Ceuta		84 959
Melilla		86 120

¹⁸⁶ Dostupné z: ([http://www.ine.es/FichasWeb/RegComunidades.do?](http://www.ine.es/FichasWeb/RegComunidades.do?fichas=4&busc_comu=&botonFichas=Ir+a+la+tabla+de+resultados)

[fichas=4&busc_comu=&botonFichas=Ir+a+la+tabla+de+resultados](http://www.ine.es/FichasWeb/RegComunidades.do?fichas=4&busc_comu=&botonFichas=Ir+a+la+tabla+de+resultados)), [cit. 2018-02-25].

Dostupné z: (https://es.wikipedia.org/wiki/Comunidad_aut%C3%B3noma), [cit. 2018-04-02].